

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Διαχείριση αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) κατά την ανέγερση του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΕΑΣ: ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 47/2025

16 Δεκεμβρίου 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iii
Πίνακας Συντομογραφιών	iv
1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου	1
2. Εισαγωγή.....	6
3. Ανάλυση ευρημάτων, συστάσεις και σχόλια	8
Παραρτήματα	27

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Η παρούσα Ειδική Έκθεση αφορά σε έλεγχο που διενεργήθηκε, κατόπιν επώνυμης καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας και αφορά στη διαχείριση των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), κατά την εκτέλεση του Έργου ανέγερσης του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην κοινότητα Ευρύχου.

Το Έργο υλοποιήθηκε με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και 12ετή Συντήρηση, συνολικής συμβατικής αξίας €4.047.850, με Αναθέτουσα Αρχή το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ).

Στο πλαίσιο του ελέγχου, επιβεβαιώθηκαν οι ισχυρισμοί του καταγγέλλοντα, κατά παράβαση των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, καθώς και σχετικές παραλείψεις της Αναθέτουσας Αρχής, θέματα τα οποία παραπέμφθηκαν και έτυχαν χειρισμού από το Τμήμα Περιβάλλοντος (ΤΠ).

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, διαπιστώθηκαν αδυναμίες στην εφαρμογή των προβλεπόμενων διατάξεων της νομοθεσίας περί διαχείρισης αποβλήτων [Ν.185(Ι)/2011 και ΚΔΠ159/2011], αλλά και παραλείψεις από πλευράς της Αναθέτουσας Αρχής στον έλεγχο και την εποπτεία της συμμόρφωσης του Αναδόχου.

Το αρχικά κατατεθέν Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων ήταν ελλιπές και δεν αναθεωρήθηκε, παρά τις αλλαγές στον τρόπο διαχείρισης που προτάθηκαν από τον Ανάδοχο.

Υπήρξε παράνομη εναπόθεση ΑΕΚΚ εκτός του εργοταξίου, χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων εγκρίσεων ή/και την εξασφάλιση τεκμηρίωσης ποσοτήτων ή ελέγχου της τελικής τους διάθεσης.

Παρά την επικοινωνία μας με το ΤΠ, η διερεύνηση του θέματος παρέμεινε εκκρεμής για μεγάλο χρονικό διάστημα, γεγονός που δημιουργεί ανησυχίες αναφορικά με την πληρότητα, τεκμηρίωση και αποτελεσματικότητα της διερεύνησης του θέματος εκ μέρους του ΤΠ και την δυνατότητα αποκατάστασης του χώρου.

Η ολοκλήρωση της διερεύνησης από το αρμόδιο Τμήμα, ολοκληρώθηκε στις 27.10.2025, κατόπιν και της επισήμανσης της Υπηρεσίας μας μέσω του προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης προς αυτό για την ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων για την αποκατάσταση του χώρου και την απόδοση ευθυνών.

Η παρούσα Έκθεση υπογραμμίζει την ανάγκη ενίσχυσης της αυστηρής εφαρμογής του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τη διαχείριση αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις, καθώς και την ουσιαστική επιμόρφωση των λειτουργών των Αναθετουσών Αρχών, ώστε να διασφαλίζεται η νομιμότητα, η περιβαλλοντική προστασία και η χρηστή διοίκηση σε όλα τα στάδια εκτέλεσης δημοσίων Έργων.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

16 Δεκεμβρίου 2025

Πίνακας Συντομογραφιών

ΑΑ	Αναθέτουσα Αρχή
ΑΔΜ	Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου
ΑΕΚΚ	Απόβλητα από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις
ΒτΑ	Βουλή των Αντιπροσώπων
ΔΕ	Διεύθυνση Ελέγχου
ΕΥ	Ελεγκτική Υπηρεσία
ΚΕΜΕΕ	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
ΣΔΑ	Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων
ΤΑ	Τοπικές Αρχές
ΤΔΕ	Τμήμα Δημοσίων Έργων
ΤΠ	Τμήμα Περιβάλλοντος
ΥΜΕΕ	Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου

Το Έργο ανέγερσης του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου (ΑΔΜ) στην Ευρύχου, αφορά στη μελέτη, κατασκευή και δωδεκαετή συντήρηση του εν λόγω κτηρίου. Το Έργο - κτήριο ΑΔΜ - βρίσκεται στο τεμάχιο με αρ. 10 (τμήμα), Φ/Σχ:28/53 στην κοινότητα Ευρύχου της Επαρχίας Λευκωσίας, και γειτνιάζει με το Γυμνάσιο Σολέας.

Η Σύμβαση με τον Ανάδοχο του Έργου με τα πιο κάτω χρονικά ορόσημα, είχε ποσό Σύμβασης €4.047.850 πλέον ΦΠΑ.

14.2.2017Υπογραφή
Σύμβασης**28.2.2017**

Έναρξη Έργου

28.2.2019Ολοκλήρωση
Έργου**3.6.2020**Παραλαβή
Έργου**1.7.2020**Λειτουργία
Κτηρίου

Ο έλεγχος αφορά σε εξέταση καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 30.1.2023 για παράνομη εναπόθεση μπάζων/αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο κατά την ανέγερση του πιο πάνω κτηρίου και βασίστηκε σε επιτόπιο έλεγχο που διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μας στις 29.5.2023, σε σχετική αλληλογραφία μας με τους εμπλεκόμενους φορείς¹, στη συλλογή και μελέτη σχετικών στοιχείων/εγγράφων που υποβλήθηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) ως Αναθέτουσα Αρχή (ΑΑ), καθώς επίσης και στις ενέργειες του Τμήματος Περιβάλλοντος (ΤΠ) για χειρισμό του θέματος.

Με βάση τα πιο πάνω, αλλά και τις πρόσφατες ενέργειες του αρμόδιου Τμήματος (ΤΠ), ο πιο πάνω έλεγχος της Υπηρεσίας μας έχει ολοκληρωθεί. Ως εκ τούτου, η παρούσα Ειδική Έκθεση, αφορά στην τελική ενημέρωση για το θέμα.

¹ Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ), Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) και Τμήμα Περιβάλλοντος (ΤΠ)

1.1 Διερεύνηση ισχυρισμών καταγγελίας για παράνομη εναπόθεση μπάζων / αποβλήτων

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μας στις 29.5.2023, εξακριβώθηκε ότι τα υλικά που τοποθετήθηκαν στον παρακείμενο χώρο περιείχαν άχρηστα υλικά πέραν των ΑΕΚΚ, ως οι ισχυρισμοί της καταγγελίας.

Σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από το ΤΠ στις 27.10.2025², στο πλαίσιο των σχολίων του επί του προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, επέβαλε αρμοδίως στον Ανάδοχο συνολικό πρόστιμο ύψους €2.000.

1.2 Παράνομη εναπόθεση μπάζων / αποβλήτων

Η ΑΑ ανέφερε ότι, ενώ η αρχική υποχρέωση του Αναδόχου ήταν η μεταφορά τους σε αδειοδοτημένο χώρο, επέτρεψε στον Ανάδοχο να προβεί σε διαχείριση στην πηγή μέρους του όγκου των αποβλήτων που παρήχθησαν, για χρήση τους κυρίως ως υλικό επιχωμάτωσης.

Από τα σχόλια του ΤΔΕ και τα επιπρόσθετα στοιχεία/έγγραφα που μας υποβλήθηκαν εκ μέρους του στο πλαίσιο του ελέγχου, προκύπτει σαφώς ότι ο Ανάδοχος αναθεώρησε, κατά το στάδιο εκτέλεσης του Έργου, τον τρόπο διαχείρισης των ΑΕΚΚ που προέκυψαν.

Σύμφωνα με το ΤΠ, «ο Ανάδοχος είχε το δικαίωμα να επαναχρησιμοποιήσει ΑΕΚΚ για επιχωματώσεις μόνο εντός του εργοταξίου και όχι να τα τοποθετήσει σε παρακείμενους χώρους, όπως το υπό αναφορά τεμάχιο της Σχολικής Εφορείας Σολέας, ακόμη κι αν είχε τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου και των μελών της».

Όπως σημειώνεται σχετικά από το ΤΠ, «τα μη επικίνδυνα απόβλητα από εκσκαφές (ΑΕΚΚ) μπορούν να χρησιμοποιούνται για επίχωση, δηλαδή για σκοπούς αποκατάστασης σε χώρους όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκσκαφές ή για λόγους μηχανικής στην αρχιτεκτονική του τοπίου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις³».

² Οι σχετικές επιστολές του ΤΠ παρατίθενται αυτούσιες ως Παράρτημα.

³ «1. Η χρήση τους περιορίζεται στην ποσότητα που είναι αυστηρά αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών, 2. Τα απόβλητα πρέπει να είναι κατάλληλα για τους σκοπούς αυτούς και να υποκαθιστούν μη απόβλητα υλικά, 3. Για τον αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων εκσκαφής από απόβλητα, ο κάτοχός τους πρέπει να εξασφαλίσει Σήμανση CE για δομικά υλικά, σύμφωνα με τον περί Δομικών Προϊόντων Νόμο [Ν.130(Ι)/2013], ο οποίος εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, 4. Για την τοποθέτηση χώματος σε οποιοδήποτε τεμάχιο απαιτείται πρώτα η εξασφάλιση άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων.»

Προκύπτει ως εκ τούτου ότι, στην υπό αναφορά περίπτωση δεν λήφθηκαν υπόψη οι εν λόγω προϋποθέσεις και δεν έγιναν οι δέουσες ενέργειες πριν την εναπόθεση των ΑΕΚΚ στον παρακείμενο χώρο.

Κατόπιν και της διερεύνησης από το ΤΠ, προκύπτει ότι «από το συνολικό ισοζύγιο ποσοτήτων μπάζων που προέκυψαν από τις χωματουργικές εργασίες, παρέμειναν 6.547 κ.μ. ως υπόλοιπο εκσκαφέντων», εκ των οποίων «τα 6.384 κ.μ. χρησιμοποιήθηκαν για την επιχωμάτωση παρακείμενων χώρων».

1.3 Αποκατάσταση του χώρου

Σύμφωνα με την πιο πάνω πρόσφατη ενημέρωση από το ΤΠ, «λόγω της επιστρωσης ασφάλτου κατά τη λειτουργία του Έργου στον χώρο και της ύπαρξης αποβλήτων σε αυτόν από το παρελθόν, υπάρχει δυσκολία στην απομάκρυνση των αποβλήτων που τοποθετήθηκαν πριν και κατά την κατασκευή του Έργου και συνεπώς δεν είναι δυνατή η απομάκρυνση των αποβλήτων και η αποκατάσταση του χώρου».

Σε κάθε περίπτωση, όπως επίσης αναφέρεται από το ΤΠ, εφόσον η ΑΑ επιβεβαιώνει την καταλληλότητα του υλικού για την πιο πάνω χρήση και έχει προβεί στους απαραίτητους εργαστηριακούς ελέγχους για διασφάλιση της καταλληλότητάς του για αξιοποίηση του χώρου για στάθμευση, το ΤΠ «θεωρεί ότι δεν απαιτείται απομάκρυνση των ΑΕΚΚ και αποκατάσταση του χώρου», και ότι «έχει ολοκληρώσει τις ενέργειες που του αναλογούν επί του θέματος».

1.4 Καθυστέρηση στη διερεύνηση του θέματος από το αρμόδιο Τμήμα

Παρά των πιο πάνω ενεργειών, και των σχετικών συναντήσεων και αλληλογραφίας της Υπηρεσίας μας με το ΤΠ και τους εμπλεκόμενους φορείς, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη διερεύνηση του θέματος από το αρμόδιο Τμήμα. Σημειώνεται ότι, οι πιο πάνω ισχυρισμοί είχαν τεθεί από τον καταγγέλλοντα προς τους εμπλεκόμενους φορείς αρχικά στις 4.1.2022, και σε συνέχεια της αρχικής διερεύνησης της Υπηρεσίας μας στις 29.5.2023, ζητήσαμε στις 2.6.2023 πληροφόρηση από το ΤΠ για τη δική του διερεύνηση και ενέργειες, που ολοκληρώθηκε στις 27.10.2025.

30.1.2023Υποβολή
καταγγελίας
στην ΕΥ**29.5.2023**Επιτόπιος έλεγχος
ΕΥ**2.6.2023**Μεταβίβαση
στοιχείων στο ΤΠ
για χειρισμό**27.10.2025**Ολοκλήρωση
ενεργειών του ΤΠ

Η καθυστέρηση αυτή δυσχέρανε τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαραίτητης τεκμηρίωσης και των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ειδικά μέσω τυχόν επιπρόσθετου επιτόπιου ελέγχου εκ μέρους του ΤΠ.

Διαχείριση ΑΕΚΚ : Μη διασφάλιση συμμόρφωσης με τους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς

Πέραν της διερεύνησης των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην καταγγελία, στο πλαίσιο του ελέγχου έχουν προκύψει και θέματα συμμόρφωσης με τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 - 2022, σε σχέση με τη διαχείριση Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)⁴.

Συγκεκριμένα, από τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας προέκυψαν οι ακόλουθες παραλείψεις της ΑΑ σε σχέση με το θέμα διασφάλισης της συμμόρφωσης του Αναδόχου με τις υποχρεώσεις του κατά τη διαχείριση των ΑΕΚΚ:

1.5 Μη επιβεβαίωση περιεχομένου Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ)

Η ΑΑ παρέλειψε να ελέγξει ή να επιβεβαιώσει τον τρόπο που υπέβαλε ο Ανάδοχος για διαχείριση των ΑΕΚΚ που θα προέκυπταν από το Έργο μέσω του ΣΔΑ.

Με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΑΑ, παρατηρήθηκε ότι το ΣΔΑ που υποβλήθηκε από τον Ανάδοχο κατά την υπογραφή της Σύμβασης ήταν ελλιπές, χωρίς να περιλαμβάνει τρόπο διαχείρισης των ΑΕΚΚ, παρά μόνο τα στοιχεία του Έργου και τη σχετική αναγνώριση των αντίστοιχων κωδικών τους, παρατήρηση η οποία επιβεβαιώνεται και από τη σχετική διερεύνηση του αρμόδιου Τμήματος, το οποίο, μας ανέφερε ότι «το ΣΔΑ που υπέβαλε ο Ανάδοχος στο ΤΔΕ για το Έργο δεν ήταν επαρκώς συμπληρωμένο», εφόσον «δεν αναφέρονται αναλυτικά οι εκτιμώμενες ποσότητες των ΑΕΚΚ και των υπολοίπων αποβλήτων που αναμενόταν να προκύψουν από το Έργο, ούτε οι μέθοδοι διαχείρισης τους», και «δεν αναφέρονται οι αδειούχοι φορείς με τους οποίους θα συνεργαζόταν ο Ανάδοχος για τη διαχείριση των αποβλήτων (π.χ. για τη συλλογή και μεταφορά τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης)».

Σύμφωνα με το αρμόδιο Τμήμα, η ΑΑ «είχε την ευθύνη να ελέγξει την επάρκεια του ΣΔΑ και τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τη σύμβαση».

1.6 Μη επιβεβαίωση ισοζυγίου ΑΕΚΚ και του τρόπου διάθεσής τους

Η ΑΑ παρέλειψε επίσης να επανεξετάσει και να ζητήσει αναθεώρηση του ΣΔΑ, κατόπιν της απόφασης/εισήγησης του Αναδόχου για τροποποίηση του τρόπου διαχείρισης των ΑΕΚΚ με χρήση των παραγόμενων ΑΕΚΚ για επιχωμάτωση.

---

⁴ Πηγή εικόνας: Παρουσίαση των Νέων Κανονισμών για τη Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις – Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Κύπρου (<https://architecture.org.cy/parousiasi-ton-neon-kanonismou-gia-ti-diacheirisi-apovlition-apo-kataskeves-kai-katedafiseis/>).

Η ΑΑ, κατόπιν της πιο πάνω απόφασης/εισήγησης του Αναδόχου, παρέλειψε να επιβεβαιώσει το συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ που παρήχθησαν από το Έργο και τον τρόπο διαχείρισής τους, όπως π.χ. την ποσότητα που χρησιμοποιήθηκε για επιχωμάτωση και αυτή που μεταφέρθηκε σε αδειοδοτημένο χώρο.

Παρέλειψε να εξασφαλίσει σχετική βεβαίωση σε σχέση με την ποσότητά τους, και κατ' επέκταση να την περιλάβει στο συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ. Η επιβεβαίωση αυτή έγινε εκ των υστέρων από το ΤΔΕ, και βασίστηκε σε υπολογισμούς του αντίστοιχου όγκου που προέβη, για τις ανάγκες της υποβολής στοιχείων στο πλαίσιο του ελέγχου της Υπηρεσίας μας.

1.7 Συστάσεις

Η αυστηρή τήρηση από τους Αναδόχους των προνοιών των περί αποβλήτων Νόμων 2011 – 2022, καθώς και η διασφάλιση της συμμόρφωσής τους από τις ΑΑ, όπως επίσης και η έγκαιρη επιβεβαίωση του ισοζυγίου των αποβλήτων και του τρόπου διαχείρισής τους, αποτελούν επιτακτική ανάγκη για σκοπούς διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος και της νομιμότητας.

Επίσης, η έγκαιρη διερεύνηση παρόμοιων θεμάτων από τα αρμόδια Τμήματα και η έγκαιρη λήψη μέτρων ή/και των δεουσών ενεργειών είναι ουσιαστικής σημασίας, προς αποφυγή προβλημάτων είτε σε σχέση με την αλλοίωση στοιχείων, είτε με την αδυναμία αποκατάστασης των χώρων που επηρεάζονται.

Λαμβανομένης υπόψη της σημαντικότητας του θέματος διαχείρισης ΑΕΚΚ σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, καθίσταται κρίσιμη η ενημέρωση και εκπαίδευση των Λειτουργών που διαχειρίζονται δημόσιες Συμβάσεις, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα, αναφορικά με τις πρόνοιες των περί αποβλήτων Νόμων 2011 - 2022, καθώς και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν προς τις ΑΑ, τόσο κατά το στάδιο προετοιμασίας των εγγράφων διαγωνισμού και της υπογραφής Σύμβασης, όσο και κατά το στάδιο υλοποίησης της Σύμβασης.

Σύμφωνα με την πιο πάνω πρόσφατη ενημέρωση από το ΤΠ, το Τμήμα έχει ήδη προχωρήσει σε ενημερωτικές ημερίδες σχετικά με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν σε θέματα διαχείρισης Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ), με τους αρχικούς παραγωγούς ΑΚΚ να έχουν τύχει εκπαίδευσης για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται στα εργοτάξιά τους. Παράλληλα, το ΤΠ βρίσκεται σε επαφή με τα Συλλογικά Συστήματα Διαχείρισης ΑΚΚ, ενημερώνοντάς τα σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργολάβων σε θέματα διαχείρισης ΑΚΚ.

Παράλληλα, το ΤΠ μας ανέφερε ότι έχει λάβει υπόψη σχετική μας εισήγηση για «ετοιμασία σύντομου Οδηγού Διαχείρισης ΑΑ προς τους διαχειριστές/Συντονιστές Δημοσίων Συμβάσεων και θα τροχοδρομήσει την έκδοση αντίστοιχων κατευθυντήριων οδηγιών για διευκόλυνσή τους».

2. Εισαγωγή

2.1 Κύριες πληροφορίες για Ελεγχόμενο Φορέα

Το ΤΔΕ υπάγεται στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (ΥΜΕΕ), του οποίου η αποστολή αφορά στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών για τη συνεχή βελτίωση των μεταφορών και των επικοινωνιών. Η αποστολή του ΤΔΕ αφορά στην ανάλυση των διαθέσιμων πόρων και μέσων κατά τον πλέον αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο για τη συνεχή εξασφάλιση σύγχρονων έργων υποδομής για τα δίκτυα αστικών, υπεραστικών και αγροτικών δρόμων, δημόσιων κτηριακών εγκαταστάσεων, αεροδρομίων, νοσοκομείων, λιμενικών έργων και έργων προστασίας της παραλίας.

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τον Ελεγχόμενο Φορέα, είναι διαθέσιμες στους ακόλουθους συνδέσμους :

Αρχική σελίδα ΥΜΕΕ : <https://www.gov.cy/mtcw/>

Αρχική σελίδα ΤΔΕ : <https://www.gov.cy/mtcw/tmima-dimosion-ergon/>

2.2 Σκοπός του ελέγχου

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου για την ανέγερση του νέου κτηρίου της ΑΔΜ στην Ευρύχου, και συγκεκριμένα στις 30.1.2023 υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας καταγγελία, μεταξύ άλλων, για παράνομη εναπόθεση μπάζων/απορριμμάτων/σκουπιδιών/αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο.

Ο παρών έλεγχος αφορά στη διερεύνηση των ισχυρισμών της εν λόγω καταγγελίας, καθώς και των σχετικών χειρισμών της ΑΑ.

Λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο και τις ιδιαιτερότητες του ελέγχου, η Υπηρεσία μας, πέραν της συλλογής στοιχείων και εγγράφων από τους αρμόδιους φορείς, προέβη στις 29.5.2023 σε επιτόπιο έλεγχο για σκοπούς εξακρίβωσης των ευρημάτων της προκαταρκτικής διερεύνησης του θέματος.

Για το θέμα τέθηκε επίσης ερώτημα¹ από βουλευτή της εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας για σχετική ενημέρωση της Βουλής των Αντιπροσώπων (ΒτΑ) για την πρόοδο των ερευνών, στις 20.2.2024, προς τον Υπουργό ΥΜΕΕ, ο οποίος απάντησε στις 5.9.2024.

Κατά την αρχική του διερεύνηση, το θέμα είχε επίσης απασχολήσει το δημόσιο διάλογο [βλέπε κατάλογο σχετικών δημοσιευμάτων στην **παρ. 3.3 (Πίνακας 2)**].

Ο σκοπός του παρόντος ελέγχου περιορίζεται στα ευρήματα του ελέγχου της Υπηρεσίας μας σε σχέση με τους ισχυρισμούς της καταγγελίας, και τους χειρισμούς της ΑΑ σε σχέση με τη διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) κατά την υλοποίηση του Έργου.

---

¹ House of Representatives - Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.332 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη.

Όσα σχετικά στοιχεία έχουμε στη διάθεσή μας, είχαν σταλεί στο ΤΠ για περαιτέρω διερεύνηση από αυτό, λόγω αρμοδιότητας, με την παράκληση όπως ενημερωθούμε σχετικά για τυχόν ευρήματα/ενέργειες/μέτρα του.

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς της πιο πάνω καταγγελίας, για παράνομη εναπόθεση μπάζων/αποβλήτων, και με βάση τις πρόσφατες ενέργειες του αρμόδιου Τμήματος (ΤΠ), ο πιο πάνω έλεγχος της Υπηρεσίας μας έχει ολοκληρωθεί.

Η παρούσα Ειδική Έκθεση, αφορά στην τελική ενημέρωση για το θέμα.

2.3 Διαχείριση αποβλήτων από ΑΕΚΚ

Η διαχείριση των ΑΕΚΚ διέπεται από τις πρόνοιες των περί αποβλήτων Νόμων 2011 - 2022 [Ν.185(Ι)/2011, ΚΔΠ 159/2011 και ΚΔΠ 112/2023]. Ο Νόμος Ν.185(Ι)/2011, ο οποίος εναρμονίστηκε με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έθεσε τις βασικές αρχές διαχείρισης αποβλήτων, δίνοντας έμφαση στην ιεράρχηση των επιλογών (πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και τελική διάθεση), με στόχο τη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ οι σχετικοί Κανονισμοί (ΚΔΠ 159/2011) καθόρισαν με ακρίβεια τις ευθύνες των εμπλεκόμενων στην κατασκευή και κατεδάφιση. Συγκεκριμένα, μέσω του Κανονισμού 5 καθορίζεται η υποχρέωση κάθε ιδιοκτήτη Έργου να υποβάλει ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης ΑΕΚΚ πριν την έναρξη εργασιών και ο Κανονισμός 6 επιτρέπει τη μεταβίβαση των υποχρεώσεων διαχείρισης στον Εργολήπτη (παραγωγό αποβλήτων), ο οποίος αναλαμβάνει την πρακτική εφαρμογή του σχεδίου, την καταγραφή των ποσοτήτων και τη συνεργασία με αδειοδοτημένα ατομικά ή συλλογικά συστήματα.

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή και συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία είναι το ΤΠ.

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα πιο πάνω, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΤΠ, στους ακόλουθους συνδέσμους :

Εθνική Νομοθεσία	https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/8AD2B399489A3905C225807C00362BB0?OpenDocument
Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων	https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page20_gr/page20_gr?OpenDocument
Διευρυμένη Ευθύνη του Παραγωγού	https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page21_gr/page21_gr?OpenDocument
Ροές Αποβλήτων	https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page53_gr/page53_gr?OpenDocument
Διαχείριση ΑΕΚΚ	https://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/All/8FF31E7000BD2002C225807C00336E25?OpenDocument

3. Ανάλυση ευρημάτων, συστάσεις και σχόλια

3.1 Εισαγωγή

Το Έργο ανέγερσης του νέου κτηρίου της ΑΔΜ στην Ευρύχου, το οποίο ανατέθηκε στις 19.12.2016 κατόπιν προκήρυξης του διαγωνισμού αρ. Α/19/2016 του ΤΔΕ, αφορά στη μελέτη, κατασκευή και δωδεκαετή συντήρηση του εν λόγω κτηρίου.

Η εκτιμώμενη αξία της Σύμβασης καθορίστηκε στο ποσό των €4.100.000 μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η Σύμβαση με τον Ανάδοχο υπογράφηκε στις 14.2.2017, με ποσό Σύμβασης €4.047.850. Η έναρξη του Έργου καθορίστηκε στις 28.2.2017, και η συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών εργασιών του στις 28.2.2019, δηλαδή 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης του Έργου. Περαιτέρω πληροφορίες για τη Σύμβαση παρουσιάζονται στον πιο κάτω **Πίνακα (Πίνακας 1)**. Η παραλαβή του Έργου από την ΑΑ έγινε στις 3.6.2020 και το κτήριο τέθηκε σε λειτουργία από τον χρήστη (ΑΔΜ) την 1.7.2020 (**Εικόνα 1**). Το Έργο - κτήριο ΑΔΜ - (**Εικόνα 2**), βρίσκεται στο τεμάχιο με αρ. 10 (τμήμα), Φ/Σχ:28/53 στην κοινότητα Ευρύχου της Επαρχίας Λευκωσίας, και γειτνιάζει με το Γυμνάσιο Σολέας (**Εικόνα 3**).

Η Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου αλλάζει 'σπίτι': Στη διάθεση της Αστυνομίας, βρίσκονται από την Τετάρτη (1.7.2020) τα νέα κτήρια, που θα στεγάσουν την Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου, στην Ευρύχου.

Πηγή: <https://www.tothemaonline.com/Article/236055/h-astynomikh-dieythynsh-morfoy-allazei-spiti--fwtografies>

Άλλαξαν όψη, αλλάζουν και τηλέφωνα οι αστυνομικοί σταθμοί
Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου (ΑΔΕ ΜΟΡΦΟΥ)

Πηγή: <https://reporter.com.cy/article/2022/1/22/49525/allaxan-opse-allazoun-kai-telephona-oi-astunomikoi-stathmoi-pics/>

Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου, Ευρύχου,

Πηγή: <https://www.evrychou.org.cy/police/>

Εικόνα 1 : Παραλαβή και έναρξη χρήσης κτηρίου ΑΔΜ στην κοινότητα Ευρύχου.

Εικόνα 2 : Νέο κτήριο Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου² και σχετικό απόσπασμα κτηματικού σχεδίου Φ/Σχ:28/53 στην κοινότητα Ευρύχου της Επαρχίας Λευκωσίας στο οποίο παρουσιάζεται το αντίστοιχο τεμάχιο (αρ. 10).

Εικόνα 3 : Τοποθεσία κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου³.

³ Πηγή: Evrichou Police Station – Google Maps,
<https://www.google.com/maps/place/Evrichou+Police+Station/@35.0476379,32.9032508,1168m/>

Πίνακας 1 : Βασικά Στοιχεία Σύμβασης/Έργου

Τίτλος διαγωνισμού/ Σύμβασης	Ανέγερση νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και 12ετή Συντήρηση		
Αριθμός διαγωνισμού/ Σύμβασης	Α/19/2016		
Αναθέτουσα Αρχή	Τμήμα Δημοσίων Έργων		
Περιγραφή αντικειμένου διαγωνισμού/Σύμβασης	Έργο - Μεικτό (Οικοδομικό / Τεχνικό και κατατάσσεται στην Β' Τάξη για το Οικοδομικό μέρος και στη Δ' Τάξη για το Τεχνικό μέρος) για την ανέγερση του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου (το οποίο περιλαμβάνει υπόγειο, ισόγειο, όροφο και εξωτερικούς χώρους) με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και 12ετή Συντήρηση, με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής.		
Διαδικασία διαγωνισμού	Ανοικτή διαδικασία	Κριτήριο Ανάθεσης	Χαμηλότερη τιμή
Χρηματοδότηση	Κρατικός Προϋπολογισμός	Ποσό Σύμβασης	€ 4.047.850
Ημερομηνία κατακύρωσης διαγωνισμού	19/12/2016	Ημερομηνία Υπογραφής Σύμβασης	14.2.2017
Ημερομηνία έναρξης Έργου	28.2.2017	Συμβατική ημερομηνία αποπεράτωσης	28.2.2019
		Ημερομηνία παραλαβής	3.6.2020
Διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης	Μελέτη – Κατασκευή : συνολικά 24 μήνες, αρχής γενομένης από τη σχετική ημερομηνία που θα αναφέρεται επί της Επιστολής/ Εντολής Έναρξης. Περίοδος Ευθύνης Ελαττωμάτων και Συντήρησης : 12 έτη, αρχής γενομένης από τη σχετική ημερομηνία που θα αναγραφεί στο Πιστοποιητικό Παραλαβής ότι ολοκληρω το Έργο έχει συμπληρωθεί σύμφωνα με το Συμβόλαιο.		

Ο έλεγχος αφορά σε εξέταση καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 30.1.2023 για παράνομη εναπόθεση μπάζων/αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο, όπως αναφέρεται στην **παρ. 3.4** και στο **Παράρτημα Ι** κατά την ανέγερση του πιο πάνω κτηρίου. Συνεπώς, το περιεχόμενο της παρούσας Ειδικής Έκθεσης αφορά στην εξέταση των ισχυρισμών της πιο πάνω καταγγελίας και κατ' επέκταση στη διαχείριση των ΑΕΚΚ κατά την εκτέλεση του Έργου.

Τα ευρήματα βασίζονται στα κύρια σημεία/αποτελέσματα διερεύνησης της Υπηρεσίας μας μέσω επιτόπιου ελέγχου, σχετικής αλληλογραφίας της Υπηρεσίας μας [όπως παρατίθεται συνοπτικά στην **παρ. 3.4 (Παράρτημα Ι, Α)** με την Διεύθυνση Ελέγχου (ΔΕ) του ΥΜΕΕ, το ΤΔΕ και το ΤΠ], και συλλογής και μελέτης σχετικών στοιχείων/εγγράφων που υποβλήθηκαν από το ΤΔΕ, ως η ΑΑ, καθώς και σε πρόσφατη ενημέρωση από το αρμόδιο Τμήμα (ΤΠ) σε σχέση με τα αποτελέσματα της δικής του διερεύνησης και ενεργειών.

3.2 Αντικείμενο ελέγχου

Η πιο πάνω καταγγελία υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 30.1.2023, και αφορούσε ισχυρισμούς για, μεταξύ άλλων, παράνομη εναπόθεση μπάζων και εκσκαφέντων χωμάτων για ισοπέδωση παρακείμενου τεμαχίου που ανήκει στην Σχολική Εφορεία Σολέας, τα οποία περιλάμβαναν διάφορα

άχρηστα υλικά, όπως πλαστικά, ξύλα, χαρτόνια, καλώδια, κεραμικά και άλλα υλικά. Ο καταγγέλλοντας ανέφερε ότι, ενώ είχε ήδη υποβάλει σχετική καταγγελία στις 4.1.2022 (και υπενθύμιση στις 5.8.2022) στην ΔΕ του ΥΜΕΕ, δεν ικανοποιήθηκε από τις επεξηγήσεις που του δόθηκαν και τη διερεύνηση που έγινε.

Η καταγγελία αφορούσε στην τοποθέτηση εκσκαφέντων χωμάτων/μπάζων που προέκυψαν από τις εργασίες στο εν λόγω κτήριο, σε παρακείμενο τεμάχιο. Συγκεκριμένα, στην επιστολή του καταγγέλλοντα, γινόταν αναφορά σε προηγούμενες καταγγελίες προς τους εμπλεκόμενους, περιλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της παράνομης εναπόθεσης μπάζων/απορριμμάτων/σκουπιδιών/αποβλήτων.

Σύμφωνα με τον καταγγέλλοντα, κατά την ανέγερση του κτηρίου της ΑΔΜ, «*ανοίχθηκε μεγάλος λάκκος σε χώρο πίσω από το οπλοστάσιο*», στον οποίο «*τοποθετήθηκαν μπάζα/απορρίμματα/σκουπίδια/απόβλητα όγκου πέραν των 80 φορτηγών και σκεπάστηκαν*», τα οποία «*εξακολουθούσαν να είναι θαμμένα εκεί*». Σύμφωνα με τον ίδιο, ο Ανάδοχος «*είχε υποβάλει πλαστά έγγραφα ή παραστατικά ή ψευδή στοιχεία*» σε σχέση με τη σχετική του απαίτηση προς την ΑΑ για πληρωμή για την «*μεταφορά μπάζων/απορριμμάτων/σκουπιδιών/αποβλήτων σε χώρο υγειονομικής ταφής, ενώ στην πραγματικότητα εξακολουθούν να παραμένουν στον προαναφερόμενο χώρο*».

Η Υπηρεσία μας ζήτησε αρχικά, στοιχεία από τους εμπλεκόμενους φορείς (ΔΕ του ΥΜΕΕ, ΤΔΕ), σε σχέση με τη διερεύνηση που έγινε, καθώς και την υποβολή σχολίων επί των θεμάτων που εγείρονταν στην εν λόγω καταγγελία. Η σχετική αλληλογραφία παρουσιάζεται συνοπτικά στην παρ. **3.4**. Κατόπιν αρχικής διερεύνησης των στοιχείων που υποβλήθηκαν, η Υπηρεσία μας διενήργησε επιτόπιο έλεγχο για σκοπούς επιβεβαίωσής τους. Στη συνέχεια, και για περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, ζητήθηκαν επιπρόσθετα στοιχεία από τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως παρουσιάζονται συνοπτικά πιο κάτω (**Παράρτημα Ι, ΑΑ. Β**).

3.3 Προκαταρκτικά ευρήματα επιτόπιου ελέγχου

Δεδομένης της σοβαρότητας του θέματος, οι ισχυρισμοί της καταγγελίας και η διερεύνηση του θέματος που διεξήχθη από την Υπηρεσία μας, είχε απασχολήσει τον δημόσιο διάλογο, και την ΒτΑ. Προκαταρκτική γνωστοποίηση των αρχικών ευρημάτων του επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, είχε γίνει τον Μάιο του 2023. Παρατίθενται συνοπτικά πιο κάτω παραδείγματα από τους κύριους τίτλους, όπως είχαν παρουσιαστεί στον ηλεκτρονικό τύπο (**Πίνακας 2**).

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας, φαίνεται να επιβεβαιώνονται οι ισχυρισμοί του καταγγέλλοντα για την ύπαρξη μπάζων και αποβλήτων από ΑΕΚΚ στον εν λόγω χώρο, που ενδεχομένως να προέρχονταν από τις εργασίες στο υπό αναφορά κτήριο, παρά τις διαβεβαιώσεις των εμπλεκόμενων για το αντίθετο. Εκτός από τις διαπιστώσεις του επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας (ενδεικτικές φωτογραφίες παρουσιάζονται στην **Εικόνα 5** πιο κάτω), το γεγονός αυτό είναι προφανές και μέσω της δορυφορικής αποτύπωσης της μορφολογίας της περιοχής (όπως φαίνεται πιο κάτω και στην **Εικόνα 4**, **Εικόνα 6** και **Εικόνα 7**) με τη χρήση διαθέσιμων ηλεκτρονικών εργαλείων στο διαδίκτυο (Google Earth), εφόσον φαίνεται ότι η πλειονότητα των ΑΕΚΚ

αυτών δεν υπήρχαν στον χώρο, τουλάχιστον όσον αφορά σε αυτά που εναποτέθηκαν πρόσφατα επιφανειακά.

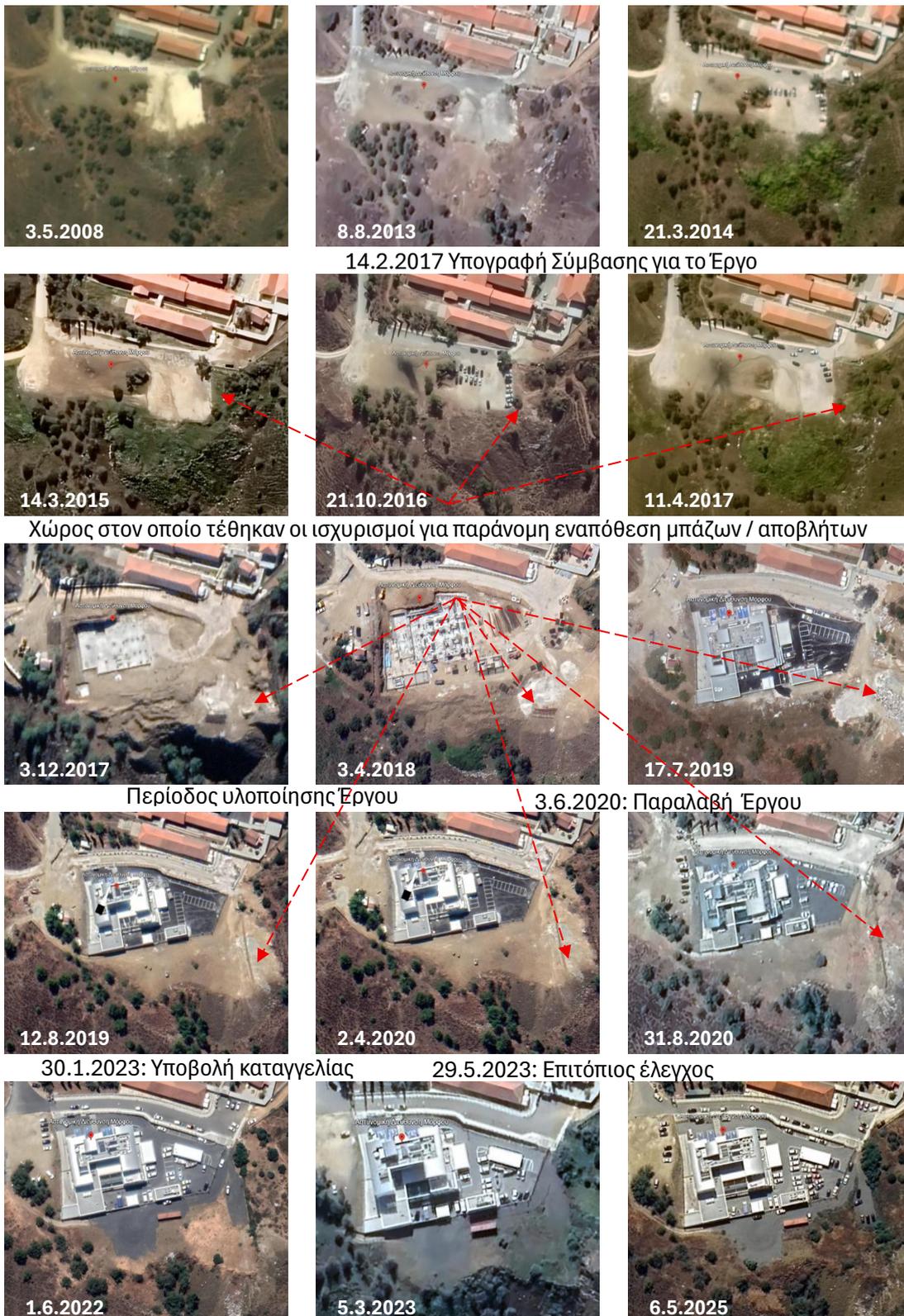
Συνεπώς, ζητήσαμε περαιτέρω στοιχεία από την ΑΑ για ολοκλήρωση του ελέγχου, ενώ παράλληλα, το θέμα παραπέμφθηκε στο ΤΠ για τις δικές του ενέργειες, λόγω αρμοδιότητας.

Εικόνα 4 : Επιλεγμένες φωτογραφίες δορυφορικής διασδιάστατης απεικόνισης της περιοχής ανέγερσης του κτηρίου της ΑΔΜ, στις οποίες αποτυπώνεται η μορφολογία της περιοχής πριν, κατά τη διάρκεια, και μετά την ολοκλήρωση του Έργου, στις οποίες φαίνεται ότι η πλειονότητα των υπό αναφορά ΑΕΚΚ δεν υπήρχαν στον χώρο, τουλάχιστον όσον αφορά σε αυτά που εναποτέθηκαν πρόσφατα επιφανειακά.

Εικόνα 5 : Φωτογραφίες ευρημάτων επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας (29.5.2023).

Εικόνα 6 : Φωτογραφίες δορυφορικής διασδιάστατης απεικόνισης της περιοχής ανέγερσης του κτηρίου της ΑΔΜ, στις οποίες αποτυπώνεται η μορφολογία της περιοχής πριν, κατά τη διάρκεια, και μετά την ολοκλήρωση του Έργου, στις οποίες φαίνεται ότι η πλειονότητα των υπό αναφορά ΑΕΚΚ δεν υπήρχαν στον χώρο, τουλάχιστον όσον αφορά σε αυτά που εναποτέθηκαν πρόσφατα επιφανειακά.

21.3.2014

14.11.2017

14.2.2017 Υπογραφή Σύμβασης για το Έργο

31.12.2018

Χώρος στον οποίο τέθηκαν οι ισχυρισμοί για παράνομη εναπόθεση μπάζων / αποβλήτων

17.7.2019

3.6.2020: Παραλαβή Έργου

21.5.2020

1.6.2022

17.6.2023

6.5.2025

Εικόνα 7 : Φωτογραφίες δορυφορικής τρισδιάστατης απεικόνισης της περιοχής ανέγερσης του κτηρίου της ΑΔΜ.

Πίνακας 2 : Κατάλογος τίτλων σχετικών δημοσιευμάτων

1	<p>Πήραν τα μπάζα από τις εργασίες για την Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου και τα έθαψαν παραδίπλα</p> <p>Τεράστιος όγκος κατασκευαστικών αποβλήτων, μπάζα, πλαστικά, τσιμέντα, σίδερα, σύρματα και πολλά άλλα εντοπίστηκαν θαμμένα δίπλα από την αυλή του Γυμνασίου της Ευρύχου.</p> <p>Μπάζα τα οποία προέκυψαν από τις εργασίες κατασκευής της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου, μπάζα τα οποία αντί να μεταφερθούν σε αδειοδοτημένο χώρο θάφτηκαν σε παρακείμενα χωράφια και για τα οποία το Τμήμα Δημοσίων Έργων εδώ και χρόνια διαβεβαίωνε πως αυτή η καταγγελία που έφτασε κοντά στην Ελεγκτική Υπηρεσία ήταν αβάσιμη.</p> <p>Πηγή: https://dialogos.com.cy/piran-ta-mpaza-tis-ergasies-tin-astynomiki-dieythynsi-morfoy-ta/</p>	
2	<p>Έθαψαν μπάζα δίπλα από Αστυνομικό Σταθμό 30.5.2023</p> <p>Μεγάλη αναστάτωση προκλήθηκε χθες στο Τμήμα Δημοσίων Έργων από την κομπίνια που αποκαλύφθηκε μετά από καταγγελίες της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τα νέα κτήρια που στεγάζουν την Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου, στην Ευρύχου από τον Ιούλιο του 2020. Ο λόγος έχει να κάνει με το γεγονός ότι παράτυπα και παράνομα τα μπάζα που προέκυψαν από τις εργασίες κατασκευής του Έργου, αντί να μεταφερθούν σε αδειοδοτημένο χώρο θάφτηκαν σε παρακείμενα χωράφια, δίπλα από το Γυμνάσιο Ευρύχου.</p> <p>Πηγή: https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1319951/1319951/</p>	
3	<p>Έθαψαν 70 φορτηγά με μπάζα δίπλα από το Γυμνάσιο Ευρύχου 30.5.2023</p> <p>Περίπου εβδομήντα φορτηγά από μπάζα, θαμμένα δίπλα από την αυλή του Γυμνασίου της Ευρύχου εντόπισε η Ελεγκτική Υπηρεσία μετά από χθεσινό έλεγχο με εκσκαφέα.</p> <p>Πηγή: https://www.sigmalive.com/news/environment/1108283/vinteo-ethapsan-70-fortiga-me-mpaza-dipla-apo-to-gymnasio-evryxou</p>	
4	<p>70 φορτηγά με μπάζα θαμμένα δίπλα από το Γυμνάσιο Ευρύχου 30.5.2023</p> <p>Περίπου εβδομήντα φορτηγά από μπάζα, θαμμένα δίπλα από την αυλή του Γυμνασίου της Ευρύχου εντόπισε η Ελεγκτική Υπηρεσία μετά από χθεσινό έλεγχο με εκσκαφέα.</p> <p>Πηγή: https://www.maxh.com.cy/endeltaiafhielopon/701572792</p>	
5	<p>Γνώριζαν για την απάτη με τα μπάζα - Έκθεση γεγονότων ζήτησε ο Βαφεάδης 31.5.2023</p> <p>Εν γνώσει των αρμοδίων Υπηρεσιών θάφτηκαν πλησίον του Αστυνομικού Σταθμού Μόρφου, στο Γυμνάσιο Ευρύχου, μπάζα που χρειαζόνταν 70 φορτηγά για να τα μεταφέρουν σε αδειοδοτημένους χώρους επεξεργασίας αποβλήτων, εκσκαφών, κατασκευών, κατεδαφίσεων και κλαδεμάτων.</p> <p>Το θέμα έχει θορυβήσει και την κυβέρνηση και όπως είναι σε θέση να γνωρίζουμε ο Υπουργός Μεταφορών, Αλέξης Βαφεάδης, έχει ζητήσει έκθεση γεγονότων από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, η οποία θα σταλεί και στην Αστυνομία, ενώ διαβεβαίωσε ότι θα αποδοθούν ευθύνες εκεί και όπου υπάρχουν.</p> <p>Πηγή: https://www.philenews.com/kipros/koinonia/article/1320612/gnorizan-gia-tin-apati-me-ta-baza-ekthesi-gegonoton-zitise-o-vafeadis/</p>	

6		<p>Τόνοι από θαμμένα μπάζα – Πήρε εκσκαφέα στην Ευρύχου η Ελεγκτική 30.5.2023</p> <p>Στο φως απίστευτο περιστατικό – Τόνοι από μπάζα θάφτηκαν κάτω από το έδαφος – Τα μπάζα προέκυψαν από τις εργασίες κατασκευής των κτηρίων που στεγάζουν την Αστυνομική Διεύθυνση Μόρφου, στην Ευρύχου.</p> <p>Πηγή: https://cyprustimes.com/koinonia/tonoi-apo-thammena-baza-pire-ekskafea-stin-evrychou-i-elegktiki/</p>
7	<p>Μπάζα στην Ευρύχου : Θέμα ενδεχόμενης παραπλάνησης της Υπηρεσίας του και του Γεν. Ελεγκτή</p> <p>Πηγή: https://dialogos.com.cy/mpaza-stin-evrychoy-thema-endechomenis-paraplanisis-tis-ypiresias-gen-elegkti/</p>	
8		<p>Βρήκε υπογραμμένα διατακτικά η Ελεγκτική για τα μπάζα που θάφτηκαν στην Ευρύχου</p> <p>Σαρωτικές έρευνες για το νέο σκάνδαλο με εμπλοκή κρατικών Τμημάτων και Υπηρεσιών.</p> <p>«Χθες διευθετήθηκε ένας μικρός εκσκαφέας που εντόπισε τα μπάζα και ο ίδιος ο καταγγέλλων που ήταν παρών και με την άδειά μας, πήρε μεγαλύτερο εκσκαφέα και βρήκαμε και πιο κάτω από τα τρία μέτρα μπάζα. Φωτογραφήθηκαν, ήταν και η Αστυνομία δίπλα, κλείσαμε τον λάκκο για λόγους ασφαλείας και τώρα αρχίζουμε έρευνα.</p> <p>Ενημερώσαμε το Τμήμα Περιβάλλοντος, θα πάμε να πάρουμε πρωί-πρωί φακέλους από το Τμήμα Δημοσίων Έργων για να μην υπάρξει τυχόν αλλοίωση στοιχείων.»</p> <p>«Ο ρυπαίνων πρέπει να αποκαταστήσει τον χώρο και υπάρχει συμβατική υποχρέωση που κατά την εκτέλεση του Έργου πρέπει να παρουσιάσει στοιχεία για την επεξεργασία. Αυτός πιθανόν κατά την εκτέλεση της Σύμβασης να παρουσίασε και ψευδή στοιχεία ότι πήγε για επεξεργασία και τελικά τα έθαψε. Άρα υπάρχει παραπλάνηση, ποινικά αδικήματα, παραχώρηση στον Γενικό Ελεγκτή ψευδών στοιχείων, κυκλοφορία πλαστών εγγράφων; Όλα αυτά θα τα δούμε γιατί δόθηκαν και πιστοποιητικά πρέπει να σας πω κατά την εκτέλεση της Σύμβασης».</p> <p>Πηγή: https://www.alphanews.live/cyprus/vrike-yprogrammema-diaktika-i-elegktiki-gia-ta-baza-pou-thaftikan-stin-evrychou/</p>
9	<p>Βουλή των Αντιπροσώπων:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.332 του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2024, προς τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη. - Απάντηση ημερομηνίας 5 Σεπτεμβρίου 2024 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Αλέξη Βαφεάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.012.03.332, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2024, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου. <p>Πηγή: Κοινοβουλευτικός έλεγχος Ερωτήσεις - Απαντήσεις 2021-2026 ΙΒ Βουλευτική Περίοδος - Σύνοδος Γ (18 Ιουλίου 2023 - 08 Αυγούστου 2024)</p>	

3.4 Διερεύνηση θέματος

Η διαδικασία διερεύνησης του θέματος και οι σχετικοί χειρισμοί, παρουσιάζονται συνοπτικά στις παρ. **3.4.1** και **3.4.2** παρακάτω και στο **Παράρτημα Ι** :

3.4.1. Εξασφάλιση και μελέτη στοιχείων

(α) Η υπό αναφορά καταγγελία υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 30.1.2023. Κατόπιν αρχικής διερεύνησης του θέματος, μέσω αλληλογραφίας και στοιχείων που ζητήθηκαν από την ΑΑ, προχωρήσαμε στη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου στις 29.5.2023 και ζητήσαμε την υποβολή στοιχείων, σχολίων και διερεύνηση των ισχυρισμών που περιλαμβάνονταν σε αυτήν από τα αρμόδια Τμήματα.

(β) Μετά από τη μελέτη των στοιχείων που είχαν υποβληθεί αρχικά από το ΤΔΕ εντός του 2023 (**Παράρτημα Ι, ΑΑ Α4, Α5, Α8**) και του επιτόπιου ελέγχου της Υπηρεσίας μας στο Έργο (**Παράρτημα Ι, ΑΑ Α6, Α7**), προέκυψαν θέματα που έχρηζαν περαιτέρω διευκρινίσεων ή/και τεκμηρίωσης. Συνεπώς, διευθετήθηκε σχετική συνάντηση με την ΣΕ στα γραφεία του ΤΔΕ στις 12.6.2024, σε συνέχεια της οποίας ζητήθηκαν με επιστολή μας ημερ. 21.6.2024, τα απαιτούμενα στοιχεία που υπολείπονταν για ολοκλήρωση του ελέγχου μας.

(γ) Τα πιο πάνω απαιτούμενα στοιχεία στάλθηκαν από το ΤΔΕ με την επιστολή του ημερ. 25.11.2024, με βάση τα οποία παραμένουν θέματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης ή/και διευκρίνισης (**Παράρτημα Ι, ΑΑ Β**). Τα θέματα αυτά αφορούν ειδικά στην άδεια του Αναδόχου ή τη συμμετοχή του σε «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου, στο αρχικό ΣΔΑ και την τυχόν αναθεώρησή του για επαναχρησιμοποίηση των ΑΕΚΚ στην πηγή, καθώς επίσης και στο σχετικό αποδεικτικό στοιχείο παραλαβής της ανάλογης ποσότητας μπάζων που απομακρύνθηκε από το εργοτάξιο και μεταφέρθηκε σε παρακείμενο χώρο εκτός του εργοταξίου, όπως ζητήθηκε με την πιο πάνω επιστολή μας ημερ. 21.6.2024, τα οποία και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του ΤΠ.

Σημειώνεται ότι, τα στοιχεία για τεκμηρίωση των πιο πάνω θεμάτων ζητήθηκαν κατά την πιο πάνω συνάντηση με την ΣΕ του ΤΔΕ στις 12.6.2024 και, όπως διαφάνηκε, μέρος των πιο πάνω στοιχείων δεν υπήρχε, κυρίως λόγω άγνοιας του ΤΔΕ για την ανάγκη υποβολής τους. Συνεπώς, εύλογα προκύπτουν αμφιβολίες κατά πόσον θα ήταν δυνατή η υποβολή περαιτέρω στοιχείων ή/και διευκρινίσεων από το ΤΔΕ.

3.4.2. Χειρισμός του θέματος από το ΤΠ

(α) Εφόσον δεν είχε ληφθεί οποιαδήποτε πληροφόρηση για τυχόν νέες εξελίξεις επί του θέματος από το ΤΠ, σε συνέχεια προηγούμενων μας επιστολών ημερ. 2.6.2023 και 10.6.2024 και της επιστολής του ΤΠ ημερ. 8.11.2023, στάλθηκαν σχετικές υπενθυμίσεις προς το ΤΠ στις 10.6.2024, 12.7.2024 και 10.9.2024 και ζητήθηκε σχετική πληροφόρηση.

Συγκεκριμένα, είχαμε ζητήσει από το ΤΠ πληροφόρηση για τον τρόπο χειρισμού του θέματος εκ μέρους του, καθώς επίσης και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την αποκατάσταση του χώρου και την επίλυση του θέματος και για τυχόν εξελίξεις σε σχέση με τη διερεύνηση του θέματος.

(β) Σε συνέχεια των πιο πάνω, το ΤΠ διευθέτησε σχετική συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς και την Υπηρεσία μας στα γραφεία του ΤΠ στις 16.9.2024 για γνωστοποίηση όλων των θέσεων και ευρημάτων κάθε φορέα, με στόχο την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος.

Σημειώνεται ότι, κατά την πιο πάνω συνάντηση, επισημάνθηκε από τον Διευθυντή του ΤΠ, ότι σε περίπτωση που, κατόπιν ολοκλήρωσης της διερεύνησης, επιβεβαιωθεί η παράνομη εναπόθεση μπάζων, το ΤΠ θα προχωρήσει με τις απαραίτητες ενέργειες για απόδοση ευθυνών εκεί και όπου αναλογούν, και ενδεχομένως στην επιβολή σχετικού προστίμου στον Ανάδοχο, σε περίπτωση που ευθύνεται.

Σημειώνεται επίσης πως, λαμβάνοντας υπόψη την αλληλογραφία με το ΤΔΕ για τις γεωτεχνικές έρευνες που έγιναν διαχρονικά στον χώρο ανέγερσης του Έργου, φαίνεται να προϋπήρχαν μπάζα στον υπό αναφορά χώρο, οπότε και θα είναι δύσκολη η εξακρίβωση των ακριβών ποσοτήτων που τοποθετήθηκαν από τον Ανάδοχο.

Επίσης, για τον ίδιο λόγο, και παρόλο ότι κατά τον επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μας, εξακριβώθηκε ότι τα υλικά που τοποθετήθηκαν στον παρακείμενο χώρο περιείχαν άχρηστα υλικά πέραν των ΑΕΚΚ (παρατίθενται σχετικές φωτογραφίες πιο κάτω), ως οι ισχυρισμοί της καταγγελίας, είναι δύσκολο να εξακριβωθεί κατά πόσον αυτά αφορούν σε υλικά που μεταφέρθηκαν στον εν λόγω χώρο από τον Ανάδοχο του Έργου.

Εικόνα 8 : Φωτογραφίες από τον επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μας.

Σύμφωνα με πρόσφατη ενημέρωση από το ΤΠ στις 27.10.2025⁴, στο πλαίσιο των σχολίων του επί του Προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχει προβεί στις πιο πάνω ενέργειες για χειρισμό του θέματος και απόδοση των ευθυνών που αναλογούν στις 27.10.2025.

Συγκεκριμένα, επέβαλε στον Ανάδοχο πρόστιμο ύψους €2.000, για παραβάσεις των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, το οποίο εξοφλήθηκε στις 7.11.2025. Σύμφωνα με το ΤΠ, το ποσό αυτό καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα, ώστε να είναι ανάλογο με τη σοβαρότητα του αδικήματος :

- Το Έργο ολοκληρώθηκε το 2019, πριν την τροποποίηση του άρθρου 50 του Νόμου περί Αποβλήτων με τον Ν.104(Ι)/2021, περίοδο κατά την οποία το μέγιστο ποσό εξώδικης ρύθμισης δεν μπορούσε να υπερβαίνει τα €4.000.
- Η ποσότητα και το είδος των αποβλήτων ήταν μη επικίνδυνα ΑΕΚΚ, χωρίς πρόκληση ρύπανσης ή κινδύνου για τη δημόσια υγεία.

⁴ Οι σχετικές επιστολές του ΤΠ παρατίθενται αυτούσιες ως Παράρτημα.

3.5 Συμπεράσματα και κύρια ευρήματα ελέγχου

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας για το θέμα, βασίστηκε κυρίως σε στοιχεία/έγγραφα του Έργου, επιτόπιο έλεγχο και συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και επιπρόσθετα στοιχεία που ζητήσαμε στο πλαίσιο του ελέγχου και υποβλήθηκαν από το ΤΔΕ.

Με βάση τα πιο πάνω, προκύπτουν τα ακόλουθα :

3.5.1. Διερεύνηση ισχυρισμών καταγγελίας για παράνομη εναπόθεση μπάζων/αποβλήτων

Όσον αφορά στους ισχυρισμούς της καταγγελίας, ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας επί του θέματος έχει ολοκληρωθεί.

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο της Υπηρεσίας μας, εξακριβώθηκε ότι τα υλικά που τοποθετήθηκαν στον παρακείμενο χώρο περιείχαν άχρηστα υλικά πέραν των ΑΕΚΚ (παρουσιάζονται σχετικές φωτογραφίες στις **παρ. 3.3** και **3.4** παραπάνω - **Εικόνα 5** και **Εικόνα 8**), ως οι ισχυρισμοί της καταγγελίας. Συνεπώς, προκύπτει ότι οι ισχυρισμοί του καταγγέλλοντα για εναπόθεση μπάζων σε παρακείμενο χώρο ευσταθούν. Τα πιο πάνω επιβεβαιώνονται και από τη σχετική διερεύνηση του ΤΠ, όπως αναφέρεται στην **παρ. 3.6.2** πιο κάτω.

Η ΑΑ ισχυρίζεται ότι, ενώ η αρχική υποχρέωση του Αναδόχου ήταν η μεταφορά τους σε αδειοδοτημένο χώρο, εν τούτοις επέτρεψε στον Ανάδοχο να προβεί σε διαχείριση στην πηγή μέρους του όγκου των αποβλήτων που παρήχθησαν, για χρήση τους κυρίως ως υλικό επιχωμάτωσης.

Σύμφωνα με την ΑΑ, το μέρος αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, και στην ποσότητα υλικού που εναποτέθηκε σε παρακείμενο χώρο για σκοπούς επιχωμάτωσης, κατόπιν συμφωνίας του Αναδόχου με τον ιδιοκτήτη του χώρου, και αφού προηγουμένως το υλικό είχε υποστεί τη δέουσα επεξεργασία.

Παρά την απουσία σχετικού αποδεικτικού στοιχείου τεκμηρίωσης της εν λόγω ποσότητας εκ μέρους της ΑΑ για επιβεβαίωση του συνόλου του όγκου των ΑΕΚΚ που παρήχθησαν, η ΑΑ υπέβαλε στην Υπηρεσία μας σχετικούς υπολογισμούς του πιο πάνω όγκου, συνοδευόμενους από εργαστηριακούς ελέγχους της καταλληλότητάς του για χρήση ως υλικό επιχωμάτωσης, στοιχεία τα οποία, μεταξύ άλλων, αποστείλαμε στο ΤΠ για σκοπούς υποβοήθησης της δικής του διερεύνησης, όπως αναφέρεται στην **παρ. 3.5.3** πιο κάτω.

Μετά τη διερεύνηση του ΤΠ, το Τμήμα μας ενημέρωσε στις 27.10.2025 ότι «*από το συνολικό ισοζύγιο ποσοτήτων μπάζων που προέκυψαν από τις χωματοουργικές εργασίες, παρέμειναν 6.547 κ.μ. ως υπόλοιπο εκσκαφέντων*», εκ των οποίων «*τα 6.384 κ.μ. χρησιμοποιήθηκαν για την επιχωμάτωση παρακείμενων χώρων*».

Ωστόσο, σύμφωνα με το ΤΠ, «*ο Ανάδοχος είχε το δικαίωμα να επαναχρησιμοποιήσει ΑΕΚΚ για επιχωματώσεις μόνο εντός του εργοταξίου και όχι να τα τοποθετήσει σε παρακείμενους χώρους, όπως το υπό αναφορά τεμάχιο της Σχολικής Εφορείας Σολέας, ακόμη κι αν είχε τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου και των μελών της*».

Όπως σημειώνεται σχετικά από το ΤΠ, «*τα μη επικίνδυνα απόβλητα από εκσκαφές (ΑΕΚΚ) μπορούν να χρησιμοποιούνται για επίχωση, δηλαδή για σκοπούς αποκατάστασης σε χώρους όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκσκαφές ή για λόγους μηχανικής στην αρχιτεκτονική του τοπίου, υπό προϋποθέσεις*» νοουμένου ότι:

- «*Η χρήση τους περιορίζεται στην ποσότητα που είναι αυστηρά αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών.*»

- Τα απόβλητα πρέπει να είναι κατάλληλα για τους σκοπούς αυτούς και να υποκαθιστούν μη απόβλητα υλικά.
- Για τον αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων εκσκαφής από απόβλητα, ο κάτοχός τους πρέπει να εξασφαλίσει Σήμανση CE για δομικά υλικά, σύμφωνα με τον περί Δομικών Προϊόντων Νόμο (Ν.130(Ι)/2013), ο οποίος εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών.
- Για την τοποθέτηση χύματος σε οποιοδήποτε τεμάχιο απαιτείται πρώτα η εξασφάλιση άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.»

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, στην υπό αναφορά περίπτωση δεν λήφθηκαν υπόψη οι πιο πάνω προϋποθέσεις και δεν έγιναν οι δέουσες ενέργειες πριν την εναπόθεση των ΑΕΚΚ στον παρακείμενο χώρο.

3.5.2. Αποκατάσταση του χώρου

Με βάση την αλληλογραφία που μας απέστειλε το ΤΔΕ, και συγκεκριμένα εκείνη που σχετίζεται με τις γεωτεχνικές έρευνες που έγιναν διαχρονικά στον χώρο ανέγερσης του Έργου και οι οποίες αποστάληκαν στο αρμόδιο Τμήμα για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης, φαίνεται ότι προϋπήρχαν μπάζα στον υπό αναφορά χώρο, οπότε και θα είναι δύσκολο να εξακριβωθεί κατά πόσον αυτά αφορούν σε υλικά που μεταφέρθηκαν στον εν λόγω χώρο από τον Ανάδοχο του Έργου, καθώς επίσης και η εξακρίβωση των ακριβών ποσοτήτων που τοποθετήθηκαν από αυτόν.

Σύμφωνα με την πιο πάνω πρόσφατη ενημέρωση από το ΤΠ, «λόγω της επίστρωσης ασφάλτου κατά την λειτουργία του Έργου στον χώρο και της ύπαρξης αποβλήτων σε αυτόν από το παρελθόν, υπάρχει δυσκολία στην απομάκρυνση των αποβλήτων που τοποθετήθηκαν πριν και κατά την κατασκευή του Έργου και συνεπώς δεν είναι δυνατή η απομάκρυνση των αποβλήτων και η αποκατάσταση του χώρου».

Όπως μας ανέφερε το ΤΠ, εφόσον η ΑΑ επιβεβαιώνει την καταλληλότητα του υλικού για την πιο πάνω χρήση και έχει προβεί στους απαραίτητους εργαστηριακούς ελέγχους για διασφάλιση της καταλληλότητάς του για αξιοποίηση του χώρου για στάθμευση, το Τμήμα «θεωρεί ότι δεν απαιτείται απομάκρυνση των ΑΕΚΚ και αποκατάσταση του χώρου», και ότι «έχει ολοκληρώσει τις ενέργειες που του αναλογούν επί του θέματος».

3.5.3. Καθυστέρηση στη διερεύνηση του θέματος από το αρμόδιο Τμήμα

Παρά των πιο πάνω ενεργειών, και των σχετικών συναντήσεων και αλληλογραφίας της Υπηρεσίας μας με το ΤΠ και τους εμπλεκόμενους φορείς, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη διερεύνηση του θέματος από το αρμόδιο Τμήμα.

Σημειώνεται ότι, οι πιο πάνω ισχυρισμοί είχαν τεθεί από τον καταγγέλλοντα προς τους εμπλεκόμενους φορείς αρχικά στις 4.1.2022 και με υπενθύμισή του στις 5.8.2022, πριν την υποβολή τους στην Υπηρεσία μας στις 30.1.2023.

Για όλα τα πιο πάνω στοιχεία, και σε συνέχεια της αρχικής διερεύνησης της Υπηρεσίας μας στις 29.5.2023, ζητήσαμε στις 2.6.2023 πληροφόρηση από το ΤΠ για τη δική του διερεύνηση και ενέργειες, καθώς και για το πώς προτίθετο να χειριστεί το θέμα αποκατάστασης του χώρου, ποια μέτρα προτίθετο να λάβει για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και της νομιμότητας και ποιες ενέργειες προτίθετο να λάβει για σκοπούς επίλυσης του προβλήματος.

30.1.2023Υποβολή
καταγγελίας
στην ΕΥ**29.5.2023**Επιτόπιος έλεγχος
ΕΥ**2.6.2023**Μεταβίβαση
στοιχείων στο ΤΠ
για χειρισμό**27.10.2025**Ολοκλήρωση
ενεργειών του ΤΠ

Δεδομένης της καθυστέρησης στη διερεύνηση του θέματος, όσα σχετικά στοιχεία είχαμε στην διάθεσή μας, στάλθηκαν στο ΤΠ στις 11.6.2025 για περαιτέρω διερεύνηση εκ μέρους του λόγω αρμοδιότητας, με την παράκληση όπως ενημερωθούμε σχετικά για τυχόν ευρήματα/ενέργειες/μέτρα που τυχόν θα λάμβανε, τα οποία τελικά ολοκληρώθηκαν εκ μέρους του στις 27.10.2025.

Ωστόσο, η καθυστέρηση αυτή δυσχέρανε τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαραίτητης τεκμηρίωσης και των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ειδικά μέσω τυχόν επιπρόσθετου επιτόπιου ελέγχου εκ μέρους του ΤΠ. Σημειώνεται επίσης ότι, στην αλληλογραφία της Υπηρεσίας μας με το ΤΔΕ, και συγκεκριμένα στις γεωτεχνικές έρευνες που έγιναν διαχρονικά στο χώρο ανέγερσης του Έργου, αναφέρεται ότι προϋπήρχαν μπάζα στον υπό αναφορά χώρο, γεγονός το οποίο επιδεινώνει τον βαθμό δυσκολίας στην εξακρίβωση των υλικών που μεταφέρθηκαν εκεί από τον Ανάδοχο του Έργου και την ακριβή τους ποσότητα.

3.5.4. Διαχείριση ΑΕΚΚ : Μη διασφάλιση συμμόρφωσης με τους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς

Πέραν της διερεύνησης των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην καταγγελία, στο πλαίσιο του ελέγχου έχει ελεγχθεί και η συμμόρφωση με τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 - 2022, σε σχέση με τη διαχείριση των ΑΕΚΚ.

Αρχικά, επισημαίνεται ότι οι υποχρεώσεις των διατάξεων του Κανονισμού 5 της ΚΔΠ 159/2011 του κύριου του Έργου (ΤΔΕ) για τη διαχείριση των ΑΕΚΚ, μεταβιβάστηκαν στον Ανάδοχο και παραγωγό των ΑΕΚΚ, σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 της ίδιας ΚΔΠ. Σύμφωνα με την παράγραφο 9.1 (Κατάρτιση και Υπογραφή Συμφωνίας) του Μέρους Α των εγγράφων της Σύμβασης και τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(Ι)/2011, η ΑΑ διασφαλίζει, κατά την υπογραφή της Σύμβασης του Έργου, τη συμμετοχή του Αναδόχου σε αδειοδοτημένο «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 4.36.7 (Πληροφορία 7) του Μέρους Α του Τόμου Γ (Τεχνικές Προδιαγραφές) των εγγράφων της Σύμβασης του Έργου και με βάση τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(Ι)/2011, η ΑΑ ζήτησε την υποβολή της άδειας του Αναδόχου για διαχείριση αποβλήτων στο στάδιο εκτέλεσης του Έργου, καθώς επίσης και Σχέδιο Διαχείρισης ΑΕΚΚ, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο των εγγράφων της Σύμβασης και τον Κανονισμό 7(1)(α) των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (ΚΔΠ 159/2011).

Συγκεκριμένα, η ΑΑ μεταβίβασε τις υποχρεώσεις της, ως κύριος του Έργου (βάσει των διατάξεων του Κανονισμού 5 της ΚΔΠ 159/2011), για τη διαχείριση των ΑΕΚΚ στον Ανάδοχο (σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 της ίδιας ΚΔΠ), και παραγωγό των ΑΕΚΚ, διασφαλίζοντας, σύμφωνα με τα έγγραφα διαγωνισμού του Έργου και τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(Ι)/2011, τα ακόλουθα :

(α) τη συμμετοχή του Αναδόχου σε αδειοδοτημένο «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ κατά την υπογραφή της Σύμβασης του Έργου,

(β) τη σχετική του άδεια για διαχείριση αποβλήτων στο στάδιο εκτέλεσης του Έργου [με βάση τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(1)/2011] και

(γ) την υποβολή Σχεδίου Διαχείρισης ΑΕΚΚ, σύμφωνα με τα έγγραφα της Σύμβασης και των σχετικών Κανονισμών (ΚΔΠ 159/2011).

Στο πλαίσιο του ελέγχου έχουν προκύψει τα ακόλουθα θέματα μη συμμόρφωσης με τους σχετικούς περί αποβλήτων Νόμους :

(α) Μη διασφάλιση συμμόρφωσης με τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 – 2022

Παρόλο που ο Ανάδοχος φαίνεται να προσκόμισε τις απαιτούμενες άδειες και τα αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή του σε «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ, σύμφωνα με τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 - 2022, κατά την υπογραφή της Σύμβασης, η ΑΑ παρέλειψε να επιβεβαιώσει την ισχύ τους καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου.

Σημειώνεται ότι οι εν λόγω άδειες μας υποβλήθηκαν από την ΑΑ ως απάντηση στην αντίστοιχη παρατήρησή μας επί του προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης που της κοινοποιήθηκε. Επίσης, το ΤΠ, στο πλαίσιο της πιο πάνω πρόσφατης ενημέρωσής του προς την Υπηρεσία μας, επιβεβαίωσε ότι ο Ανάδοχος συμμετείχε σε Συλλογικό Σύστημα διαχείρισης ΑΕΚΚ κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου.

Σε κάθε περίπτωση, η παρατήρησή μας επί του θέματος εξακολουθεί να ισχύει, εφόσον αφορά στην παράλειψη της ΑΑ να διασφαλίσει την ισχύ τους, αφού δεν ζήτησε την έγκαιρη υποβολή τους από τον Ανάδοχο.

(β) Μη επιβεβαίωση περιεχομένου ΣΔΑ

Η ΑΑ παρέλειψε να ελέγξει ή να επιβεβαιώσει τον τρόπο που υπέβαλε ο Ανάδοχος για διαχείριση των ΑΕΚΚ που θα προέκυπταν από το Έργο μέσω του ΣΔΑ.

Με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από την ΑΑ, φαίνεται ότι το ΣΔΑ που υποβλήθηκε από τον Ανάδοχο κατά την υπογραφή της Σύμβασης ήταν ελλιπές, χωρίς να περιλαμβάνει τρόπο διαχείρισης των ΑΕΚΚ, παρά μόνο τα στοιχεία του Έργου και τη σχετική αναγνώριση των αντίστοιχων κωδικών τους.

Η πιο πάνω παρατήρηση της Υπηρεσίας μας επιβεβαιώνεται και από τη σχετική διερεύνηση του αρμόδιου Τμήματος, το οποίο, στην πιο πάνω πρόσφατη σχετική του ενημέρωση προς την Υπηρεσία μας, ανέφερε ότι «το ΣΔΑ που υπέβαλε ο Ανάδοχος στο ΤΔΕ για το Έργο δεν ήταν επαρκώς συμπληρωμένο», εφόσον «δεν αναφέρονται αναλυτικά οι εκτιμώμενες ποσότητες των ΑΕΚΚ και των υπολοίπων αποβλήτων που αναμενόταν να προκύψουν από το Έργο, ούτε οι μέθοδοι διαχείρισης τους». Επίσης, σύμφωνα με το ΤΠ, στο πιο πάνω ΣΔΑ «δεν αναφέρονται οι αδειούχοι φορείς με τους οποίους θα συνεργαζόταν ο Ανάδοχος για τη διαχείριση των αποβλήτων (π.χ. για τη συλλογή και μεταφορά τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης)».

Σύμφωνα επίσης με το αρμόδιο Τμήμα, η ΑΑ «είχε την ευθύνη να ελέγξει την επάρκεια του ΣΔΑ και τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τη σύμβαση».

(γ) Μη επιβεβαίωση ισοζυγίου ΑΕΚΚ και του τρόπου διάθεσής τους

Πέραν των πιο πάνω, η ΑΑ παρέλειψε επίσης να επανεξετάσει και να ζητήσει αναθεώρηση του ΣΔΑ, κατόπιν της απόφασης/εισήγησης του Αναδόχου για τροποποίηση του τρόπου διαχείρισης των ΑΕΚΚ με χρήση των παραγόμενων ΑΕΚΚ για επιχωμάτωση.

Η ΑΑ, κατόπιν της πιο πάνω απόφασης/εισήγησης του Αναδόχου, παρέλειψε να επιβεβαιώσει το συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ που παρήχθησαν από το Έργο και τον τρόπο διαχείρισής τους, όπως π.χ. την ποσότητα που χρησιμοποιήθηκε για επιχωμάτωση και αυτή που μεταφέρθηκε σε αδειοδοτημένο χώρο.

Περαιτέρω, πέραν του ότι η ΑΑ επέτρεψε στον Ανάδοχο την παράνομη μεταφορά ΑΕΚΚ εκτός του χώρου εργοταξίου, όπως αναφέρεται στην παρ. **3.5.1** πιο πάνω για την ισοπέδωση παρακείμενου χώρου κατόπιν συμφωνίας με τον ιδιοκτήτη του εν λόγω χώρου, επιπρόσθετα παρέλειψε να εξασφαλίσει οποιαδήποτε σχετική βεβαίωση σε σχέση με την ποσότητά τους, και κατ' επέκταση να την περιλάβει στο συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ.

Η επιβεβαίωση αυτή έγινε εκ των υστέρων από το ΤΔΕ, και βασίστηκε σε υπολογισμούς του αντίστοιχου όγκου που προέβη, για τις ανάγκες της υποβολής στοιχείων στο πλαίσιο του ελέγχου της Υπηρεσίας μας.

3.5.5. Συστάσεις ΕΥ

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα του θέματος διαχείρισης ΑΕΚΚ σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, καθίσταται κρίσιμη η ενημέρωση και εκπαίδευση των Λειτουργών που διαχειρίζονται Συμβάσεις, σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα, αναφορικά με τις πρόνοιες των περί αποβλήτων Νόμων 2011 - 2022, και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν προς τις ΑΑ, τόσο κατά το στάδιο προετοιμασίας των εγγράφων διαγωνισμού και της υπογραφής της Σύμβασης, όσο και κατά το στάδιο υλοποίησης της Σύμβασης.

3.6 Ολοκλήρωση ελέγχου – Αποκατάσταση χώρου – Απόδοση ευθυνών

3.6.1. Έλεγχος από ΕΥ

Με βάση τα πιο πάνω, και των πολλαπλών, ενδελεχών και διεξοδικών σχετικών ενεργειών που έχουν διενεργηθεί επί του θέματος από την Υπηρεσία μας, όπως αναφέρονται συνοπτικά στην **παρ. 3.4** παραπάνω, ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας επί του εν λόγω θέματος έχει ολοκληρωθεί.

Σημειώνεται ότι, ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας ξεκίνησε από τις αρχές του 2023, με την υποβολή της σχετικής καταγγελίας (**Παράρτημα Ι, ΑΑ Α2**), και περιέλαβε τόσο επιτόπιο έλεγχο για σκοπούς εξακρίβωσης των ισχυρισμών της καταγγελίας (ενδεικτικές φωτογραφίες περιλαμβάνονται στις **παρ. 3.3** και **3.4** παραπάνω - **Εικόνα 5** και **Εικόνα 8**), όσο και συλλογή/μελέτη μεγάλου όγκου στοιχείων/εγγράφων σε σχέση με το Έργο και ειδικά τη διαχείριση των ΑΕΚΚ.

3.6.2. Χειρισμός του θέματος από το αρμόδιο Τμήμα

(α) Με βάση τα πιο πάνω, και κατόπιν μελέτης των επιπρόσθετων στοιχείων που υποβλήθηκαν από το ΤΔΕ, καθώς επίσης και της συνάντησης με τους εμπλεκόμενους φορείς στα γραφεία του ΤΠ, στάλθηκαν στο ΤΠ όσα στοιχεία είχαμε στην διάθεσή μας ώστε να γινόταν περαιτέρω διερεύνηση από αυτό, λόγω αρμοδιότητας.

Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε σχετικά για τυχόν ευρήματα/ενέργειές του, όπως είχε ζητηθεί και στις πιο πάνω προηγούμενες μας επιστολές, σε σχέση με την άδεια του Αναδόχου και τη συμμετοχή του σε «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ, το ΣΔΑ, την επιβεβαίωση του ΤΔΕ ότι ο Ανάδοχος είχε τη δυνατότητα να διαχειρίζεται στερεά απόβλητα από ΑΕΚΚ, τη συναίνεση του Προέδρου της Σχολικής Εφορείας προς το ΤΔΕ ημερ. 7.6.2017 για τη μετακίνηση χυμάτων από τις εργασίες που διεξάγονταν στο Έργο στο υπόλοιπο μέρος του τεμαχίου της με αρ. 10 Φ/Σχ. 28/53, και το συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ (όπως αναλύονται σε προηγούμενη επιστολή του ΤΔΕ ημερ. 16.10.2023 προς την Υπηρεσία μας).

Σε περίπτωση που, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και του ελέγχου του, το ΤΠ θεωρούσε ότι απαιτούνταν επιπρόσθετα στοιχεία για επιβεβαίωση του ισοζυγίου των αποβλήτων που προέκυψαν και του τρόπου διαχείρισής τους, θα πρέπει να τα ζητήσει απευθείας από το ΤΔΕ.

(β) Επίσης, είχαμε ζητήσει από το ΤΠ να μας αποστείλει πληροφόρηση για το πώς προτίθεται να χειριστεί το θέμα αποκατάστασης του χώρου, και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και της νομιμότητας και ποιες ενέργειες προτίθεται να λάβει για επίλυση του προβλήματος, όπως είχε ζητηθεί και στην προηγούμενη μας επιστολή ημερ. 2.6.2023. Επιπρόσθετα ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει για τον τρόπο χειρισμού, τις ενέργειες που έχει προβεί και τα μέτρα που έχει λάβει για τα παρόμοια περιστατικά που αναφέρονται στην επιστολή του ΤΠ ημερ. 8.11.2023, τα οποία προέκυψαν είτε μέσω καταγγελιών, είτε στο πλαίσιο ελέγχου περιβαλλοντικών όρων.

Παρά των πιο πάνω ενεργειών, και των σχετικών συναντήσεων και αλληλογραφίας της Υπηρεσίας μας με το ΤΠ και τους εμπλεκόμενους φορείς, παρατηρήθηκε σημαντική καθυστέρηση στη διερεύνηση του θέματος, όπως αναφέρεται στην **παρ. 3.5.3** πιο πάνω. Η καθυστέρηση αυτή δυσχέρανε τη δυνατότητα εξασφάλισης της απαραίτητης τεκμηρίωσης και των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, ειδικά μέσω τυχόν επιπρόσθετου επιτόπιου ελέγχου εκ μέρους του ΤΠ, την εξακρίβωση των ακριβών ποσοτήτων των υλικών που μεταφέρθηκαν εκεί από τον Ανάδοχο του Έργου, και τη δυνατότητα αποκατάστασης του χώρου.

3.6.3. Γνωστοποίηση/διάδοση των ουσιωδών θεμάτων/ευρημάτων του ελέγχου

Λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητα του θέματος διαχείρισης ΑΕΚΚ σε τοπικό, εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, έχει ζητηθεί από το ΤΠ, ως το αρμόδιο Τμήμα, η ετοιμασία και υποβολή, σύντομου σχετικού οδηγού προς τους διαχειριστές δημοσίων Συμβάσεων, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας, σε σχέση με τη διαχείριση των ΑΕΚΚ, στο πλαίσιο υλοποίησης διαγωνισμών δημοσίων Έργων, με ξεχωριστή αναφορά στις απαιτούμενες ενέργειες και έγγραφα που επιβάλλεται να υποβληθούν και ελεγχθούν από τους διαχειριστές των Συμβάσεων σε όλα τα στάδια υλοποίησής τους, π.χ. της προκήρυξης, της κατακύρωσης και υπογραφής της Σύμβασης, και της διαχείρισής της. Το ΤΠ, όπως μας ενημέρωσε με την επιστολή του ημερ. 27.10.2025, στο πλαίσιο των σχολίων του επί του Προσχεδίου της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχει λάβει υπόψη την εν λόγω σύσταση της Υπηρεσίας μας και έχει ήδη τροχοδρομήσει την ετοιμασία σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για διευκόλυνση των διαχειριστών.

3.7 Σχόλια επί της απάντησης του Ελεγχόμενου Φορέα

Τα ευρήματα ελέγχου της Υπηρεσίας μας, στα οποία βασίστηκε η παρούσα Έκθεση, περιλαμβανομένων των διαπιστώσεων, συμπερασμάτων και παρατηρήσεων μας, διαβιβάστηκαν με την επιστολή μας ημερ. 30.6.2025 στον Ελεγχόμενο Φορέα, με κοινοποίηση στα αρμόδια Όργανα/Φορείς, για σχόλια και πληροφόρηση σε σχέση με τις διορθωτικές ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για την επίλυση των προβλημάτων που εγείρονται, με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους. Ο Ελεγχόμενος Φορέας μας υπέβαλε στη συνέχεια τις θέσεις του με την επιστολή του ημερ. 4.7.2025⁵.

Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή του Ελεγχόμενου Φορέα (ΤΔΕ), ο Ανάδοχος κατείχε ανανεωμένες άδειες της εγγραφής του σε Συλλογικό Εναλλακτικό ΣΔΑ καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των κατασκευαστικών εργασιών του Έργου, και μας υπέβαλε τα σχετικά αντίγραφα.

Όσον αφορά στη διαπίστωσή μας για μη υποβολή πλήρους ή/και αναθεωρημένου ΣΔΑ, ο Ελεγχόμενος Φορέας επιβεβαίωσε την εκ παραδρομής μη υποβολή του. Σημείωσε επίσης ότι, παρά την παράλειψη υποβολής του εν λόγω εγγράφου, το Έργο τύγγανε συστηματικής επίβλεψης και διαχείρισης εκ μέρους της ΑΑ και των εκπροσώπων της, με αποτέλεσμα την υψηλή ποιότητα κατασκευής του Έργου.

Εντούτοις, δεν μας αναφέρθηκε ή/και σχολιάστηκε οτιδήποτε σε σχέση με τις παραλείψεις που εντοπίστηκαν από την Υπηρεσία μας στο πλαίσιο του ελέγχου, αναφορικά με την επιβεβαίωση του τρόπου διαχείρισης των ΑΕΚΚ στο στάδιο υπογραφής της Σύμβασης και την επιβεβαίωση του ισοζυγίου των ΑΕΚΚ που μεταφέρθηκαν εκτός του Έργου, ή/και σε τυχόν διορθωτικές ενέργειες που προτίθεται ο Ελεγχόμενος Φορέας να προβεί για σκοπούς επίλυσης των προβλημάτων που εγείρονται.

Σε κάθε περίπτωση, μετά από μελέτη των πιο πάνω σχολίων καθώς και την σχετική διερεύνηση του ΤΠ, εξακολουθούμε να διατηρούμε τις θέσεις μας, στη βάση των ευρημάτων που προέκυψαν κατά τον έλεγχο της Υπηρεσίας μας.

---

⁵ Σημ. Η απαντητική επιστολή του Ελεγχόμενου Φορέα παρουσιάζεται αυτούσια στο **Παράρτημα IV**.

Παράρτηματα

Παράρτημα Ι. Σύντομο ιστορικό διερεύνησης θέματος

A Αρχική διερεύνηση θέματος		
Ημερ.	ΑΑ	Περιγραφή
5.8.2022	1	Στις 5.8.2022 κοινοποιήθηκε επώνυμη καταγγελία, μεταξύ άλλων και στην Υπηρεσία μας, η οποία περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, ισχυρισμούς για παράνομη εναπόθεση μπάζων/εκσκαφέντων χωμάτων για ισοπέδωση παρακείμενου τεμαχίου που ανήκει στην Σχολική Εφορεία Σολέας, τα οποία περιλάμβαναν διάφορα άχρηστα υλικά, όπως πλαστικά, ξύλα, χαρτόνια, καλώδια, κεραμικά και άλλα υλικά.
30.1.2023	2	Ο καταγγέλλοντας επανήλθε με νέα καταγγελία για το θέμα προς την Υπηρεσία μας στις 30.1.2023, αναφέροντας ότι δεν ικανοποιήθηκε από τις εξηγήσεις που του δόθηκαν και τη διερεύνηση που έγινε από την ΔΕ του ΥΜΕΕ επί της καταγγελίας του ημερ. 4.1.2022, και τις σχετικής υπενθύμισης που απέστειλε στις 5.8.2022.
3.2.2023 ΕΥ	3	Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της ημερ. 3.2.2023 (υπενθύμιση στις 8.3.2023), ζήτησε από την ΔΕ του ΥΜΕΕ τη διερεύνηση της πιο πάνω καταγγελίας και την υποβολή σχολίων επί των θεμάτων που εγείρονται σε αυτήν.
7.3.2023 ΥΜΕΕ, ΤΔΕ	4	Η τέως Διευθύντρια ΔΕ του ΥΜΕΕ, με επιστολή της με αρ. φακ. 5.28.5.38, 5.28.2.139 ημερ. 7.3.2023, επισύναψε επιστολή της Αν. Διευθύντριας του ΤΔΕ με αρ. φακ. 5.28.14.1.6 ημερ. 22.2.2023, στην οποία, όπως ανέφερε, δίνονταν απαντήσεις στους ισχυρισμούς της καταγγελίας.
30.5.2023 ΤΔΕ	5	Στο πλαίσιο του ελέγχου της Υπηρεσίας μας, η ΣΕ, με ηλεκτρονικό της μήνυμα ημερ. 30.5.2023, απέστειλε τις Γεωτεχνικές έρευνες που εκπονήθηκαν διαχρονικά στον χώρο του Έργου και οι οποίες υποδεικνύουν την ύπαρξη μπάζων εντός και περιμετρικά του τεμαχίου.
2.6.2023 ΕΥ, ΤΠ	6	Στις 2.6.2023, και σε συνέχεια αρχικής διερεύνησης της Υπηρεσίας μας με επιτόπιο έλεγχο, ζητήθηκε πληροφόρηση από το ΤΠ για το πώς προτίθεται να χειριστεί το θέμα αποκατάστασης του χώρου, και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και της νομιμότητας και ποιες ενέργειες προτίθεται να λάβει για επίλυση του προβλήματος. Επιπλέον, ζητήθηκε ενημέρωση κατά πόσον το ΤΠ έχει υπόψη του παρόμοια περιστατικά και με ποιο τρόπο αυτά έχουν τύχει χειρισμού.
5.7.2023 ΕΥ, ΤΔΕ	7	Στις 5.7.2023, η Υπηρεσία μας, σε συνέχεια του πιο πάνω επιτόπιου ελέγχου και της μελέτης των φακέλων του Έργου, ζήτησε σχόλια και περαιτέρω διερεύνηση του θέματος από το ΤΔΕ σε σχέση με τα ευρήματα του ελέγχου μας, και, μεταξύ άλλων, τον τρόπο διαχείρισης ή εναπόθεσης των μπάζων και το συνολικό ισοζύγιό τους.
16.10.2023 ΤΔΕ	8	Στις 16.10.2023, το ΤΔΕ μας υπέβαλε τα σχόλιά του, συνοδευόμενα, μεταξύ άλλων, από στοιχεία για το ισοζύγιο των αποβλήτων/μπαζών που παρήχθησαν και τον τρόπο διαχείρισής τους.
8.11.2023 ΤΠ	9	Στις 8.11.2023, το ΤΠ μας πληροφόρησε ότι το θέμα βρίσκεται υπό διερεύνηση από το ΤΑΕ Μόρφου, και αναλόγως των ευρημάτων, το ΤΠ θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα με βάση τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 - 2022 για την αποκατάσταση του χώρου και την απόδοση ευθυνών. Παράλληλα, σημείωσε ότι θα ζητηθεί από την Υπηρεσία μας ο από κοινού επιτόπιος έλεγχος για πλήρη διαπίστωση του μεγέθους και της έκτασης του προβλήματος. Επιπλέον, σε συνέχεια του σχετικού μας ερωτήματος, μας πληροφόρησε ότι παρόμοια περιστατικά έχουν τύχει ή τυγχάνουν χειρισμού από το ΤΠ, τα οποία προέκυψαν είτε μέσω καταγγελιών, είτε στο πλαίσιο ελέγχου περιβαλλοντικών όρων και προβαίνει στα απαραίτητα μέτρα και ενέργειες. Στην εν λόγω επιστολή του ΤΠ, παρουσιάζονται παραδείγματα Έργων που έχουν τύχει ή τυγχάνουν χειρισμού από αυτό.
10.6.2024 ΕΥ, ΤΠ	10	Στις 10.6.2024, και εφόσον δεν είχε ληφθεί οποιαδήποτε ενημέρωση για τυχόν νέες εξελίξεις επί του θέματος, πληροφορήσαμε το ΤΠ ότι είμαστε στη διάθεσή του - ως η εισήγησή του - για διευθέτηση νέου από κοινού επιτόπιου ελέγχου με το ΤΠ και το ΤΑΕ Μόρφου, εάν και εφόσον απαιτηθεί, για τις ανάγκες περαιτέρω διερεύνησης του θέματος. Επιπρόσθετα, ζητήσαμε ενημέρωση για το εκτιμώμενο χρονικό πλαίσιο διερεύνησης του θέματος και το στάδιο που

βρίσκεται, καθώς επίσης κατά πόσο έχουν ήδη προκύψει, και τους έχουν γνωστοποιηθεί, οποιαδήποτε ευρήματα.

21.6.2024	11	Στις 21.6.2024, και σε συνέχεια σχετικής συνάντησης της Υπηρεσίας μας με την ΣΕ στα γραφεία του ΤΔΕ στις 12.6.2024 για παροχή διευκρινίσεων και υποβολή επιπρόσθετων στοιχείων, ζητήθηκαν επιπρόσθετα στοιχεία, όπως είχε συζητηθεί σχετικά και στην εν λόγω συνάντηση για ολοκλήρωση του ελέγχου της Υπηρεσίας μας.
ΕΥ, ΤΔΕ		
11.9.2024	12	Κατόπιν σχετικών υπενθυμίσεων της Υπηρεσίας μας στις 12.7.2024 και 10.9.2024, το ΤΠ, με επιστολή του ημερ. 11.9.2024, προσκάλεσε την Υπηρεσία μας και όλους τους εμπλεκόμενους σε σχετική συνάντηση στα γραφεία του ΤΠ στις 16.9.2024, για γνωστοποίηση όλων των θέσεων και ευρημάτων κάθε φορέα, με στόχο την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος.
ΕΥ, ΤΔΕ		
26.11.2024	13	Το πρακτικό της πιο πάνω συνάντησης μας στάλθηκε από το ΤΠ στις 26.11.2024, κατόπιν επισημάνσεων και διορθώσεων μας επί του περιεχομένου.
ΤΠ		
12.12.2024	14	Παρά τις σχετικές μας διορθώσεις και επισημάνσεις, η καταληκτική αναφορά του ΤΠ στο πιο πάνω πρακτικό ήταν ότι αναμένει τα ευρήματα του ελέγχου της Υπηρεσίας μας για διευθέτηση νέας συνάντησης και περαιτέρω διερεύνησης.
ΕΥ, ΤΠ		
		Ως εκ τούτου, επαναλάβαμε με ηλεκτρονικό μας μήνυμα ημερ. 12.12.2024 τη θέση της Υπηρεσίας μας στην πιο πάνω συνάντηση ημερ. 16.9.2024.
		Συγκεκριμένα, επισημίναμε ότι, όπως είχαμε αναφέρει στο ηλεκτρονικό μας μήνυμα ημερ. 1.11.2024, «τόσο η πιο πάνω συνάντηση ημερ. 16.9.2024, όσο και οποιαδήποτε επιπρόσθετη διερεύνηση, όπως η πιθανότητα για πραγματοποίηση επιτόπου δειγματοληψίας, γίνονται στο πλαίσιο του ελέγχου του θέματος και θα αποτελέσουν μέρος τυχόν ευρημάτων».
		Συνεπώς, επαναλάβαμε τη θέση που είχαμε αναφέρει στο ηλεκτρονικό μας μήνυμα ημερ. 1.11.2024 πως «εκ παραδρομής αναφέρθηκε στα Πρακτικά ότι θα διευθετηθεί επιτόπου συνάντηση όταν το ΤΠ λάβει απάντηση από την Υπηρεσία μας σχετικά με τα ευρήματα του ελέγχου που διενεργείται από την ΕΥ».
		«Αναντίλεκτα θεωρούμε ότι η όποια πραγματοποίηση δειγματοληψίας εδάφους εντός και εκτός της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΤΠ, ανεξάρτητα της όποιας διερεύνησης του θέματος από την ΕΥ».
		Διευκρινίστηκε επίσης ότι, «σε περίπτωση που στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και του ελέγχου του ΤΠ, θεωρεί ότι απαιτούνται επιπρόσθετα στοιχεία για επιβεβαίωση του ισοζυγίου των αποβλήτων που προέκυψαν και του τρόπου διαχείρισής τους, αυτά θα πρέπει να ζητηθούν απευθείας από το ΤΔΕ».
		Επισημίναμε επίσης ότι «τα πιο πάνω αποτελούν την επίσημη θέση της Υπηρεσίας μας, όπως εκφράστηκε και στη συνεδρία και ως εκ τούτου, ζητήσαμε από το ΤΠ όπως προβεί στις δικές του σχετικές ενέργειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, και μας ενημερώσει σχετικά για τυχόν ευρήματα/ενέργειές του».
25.11.2024	15	Κατόπιν σχετικών υπενθυμίσεων της Υπηρεσίας μας στις 5.8.2024 και 31.10.2024, το ΤΔΕ υπέβαλε στην Υπηρεσία μας στις 25.11.2024 τα επιπρόσθετα στοιχεία που ζητήθηκαν σε σχετική συνάντηση με την ΣΕ ημερ. 12.6.2024 και με την επιστολή μας ημερ. 21.6.2024.
ΤΔΕ		

B Μελέτη επιπρόσθετων στοιχείων

Κατόπιν μελέτης των πιο πάνω επιπρόσθετων στοιχείων που είχαν υποβληθεί από το ΤΔΕ, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- 1** Όσον αφορά στη διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των υποβολών του Αναδόχου που ζητήθηκε με την επιστολή μας ημερ. 21.6.2024, κατόπιν των επιπρόσθετων στοιχείων που υποβλήθηκαν από το ΤΔΕ, δεν προκύπτουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια/διευκρινίσεις.

Συγκεκριμένα, είχαμε ζητήσει να μας σταλούν οι σχετικές υποβολές του Αναδόχου και η διαδικασία εξέτασης και έγκρισής τους σε συνέχεια της συνάντησης ημερ. 3.5.2017 των συντελεστών του Έργου, εφόσον, όπως μας αναφέρθηκε στην προηγούμενη επιστολή του ΤΔΕ, αποτελούσε τεχνική συνάντηση για ενημέρωση και υποβολή προτάσεων από τους Σύμβουλους Μηχανικούς προς τους συντελεστές του Έργου, γεγονός που αποτελεί συνήθη πρακτική σε Έργα παρόμοιας φύσης και δεν τηρήθηκε πρακτικό κατά την εν λόγω συνεδρίαση.

Το ΤΔΕ με την πιο πάνω επιστολή του ημερ. 25.11.2024, επισύναψε σχετική αλληλογραφία εξέτασης της Στατικής Μελέτης του Έργου, περιλαμβανομένων των υποβολών του Αναδόχου, ενδομηματικά σημειώματα και σχετικές επιστολές παρατηρήσεων/συναινέσεων, ως ακολούθως :

- 15.5.2017: Ενδομηματικό Σημείωμα από τον Πρώτο Εκτελεστικό Μηχανικό (ΠΕΜ) προς ΣΕ (σε απάντηση σημειώματος 27.4.2017 διαβίβασης Γεωλογικής - Γεωτεχνικής Μελέτης που υπέβαλε ο Ανάδοχος).
- 11.10.2017: Υποβολή τελικής στατικής μελέτης από Πολιτικό Μηχανικό (ΠΜ) προς τον αντιπρόσωπο του Εργολάβου και υποβολή από τον αντιπρόσωπο του Αναδόχου προς το ΤΔΕ.
- 1.11.2017: Ενδομηματικό Σημείωμα από ΠΕΜ προς ΣΕ, σε σχέση με παρατηρήσεις για την πιο πάνω υποβολή και επιπλέον στοιχεία που απαιτούνται.
- 8.11.2017: Επιστολή ΤΔΕ προς Ανάδοχο.
- 6.12.2017: Επιστολή ΠΜ προς Ανάδοχο ημερ. 5.12.2017 και επιστολή Αναδόχου προς ΤΔΕ σχετικά με την υποβολή αναθεωρημένης Μελέτης.
- 10.1.2018: Ενδομηματικό Σημείωμα από ΠΕΜ προς ΣΕ για επιπλέον στοιχεία.
- 15.12.2017: Ενδομηματικό Σημείωμα από ΠΕΜ προς ΣΕ, σε σχέση με την αναθεωρημένη Στατική Μελέτη και ενημέρωση για παροχή προκαταρκτικής Συναίνεσης για τη θεμελίωση και ότι θα επανέλθει για τα υπόλοιπα θέματα.
- 12.1.2018: Επιστολή ΤΔΕ προς Ανάδοχο σε σχέση με την αναθεωρημένη Στατική Μελέτη και τα επιπρόσθετα στοιχεία που απαιτούνται.
- 23.1.2018: Επιστολή Αναδόχου προς ΤΔΕ σε σχέση με την αναθεωρημένη Στατική Μελέτη.
- 19.1.2017: Επιστολή ΠΜ προς Ανάδοχο ημερ. 18.1.2018 για θέματα που τίθενται από το ΤΔΕ και επιστολή Αναδόχου προς ΤΔΕ σε σχέση με την αναθεωρημένη Στατική Μελέτη.
- 12.2.2018: Ενδομηματικό Σημείωμα από ΠΕΜ προς ΣΕ για επιπλέον διευκρινίσεις.
- 15.2.2018: Ενδομηματικό Σημείωμα από ΠΕΜ προς ΣΕ, σε σχέση με την αναθεωρημένη Υδρολογική Μελέτη και παραχώρηση Συναίνεσης.
- 18.2.2017: Επιστολή Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) προς ΤΔΕ, σε σχέση με την κατάργηση υδατορέματος και την Υδρολογική Μελέτη.

2 Όσον αφορά στα στοιχεία που ζητήθηκαν με την επιστολή μας ημερ. 21.6.2024 αναφορικά με τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τους περί αποβλήτων Νόμους 2011 - 2022, σε σχέση με την διαχείριση ΑΕΚΚ, παρόλο που υποβλήθηκαν τα στοιχεία που ζητήθηκαν, παραμένουν θέματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης ή/και διευκρίνισης, όσον αφορά στην άδεια του Αναδόχου ή τη συμμετοχή του σε «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Έργου, στο αρχικό ΣΔΑ και στην τυχόν αναθεώρησή του για επαναχρησιμοποίηση των ΑΕΚΚ στην πηγή.

Συγκεκριμένα, νοούμενου ότι :

- (α) οι υποχρεώσεις των διατάξεων του Κανονισμού 5 της ΚΔΠ 159/2011 είχαν μεταβιβαστεί στον παραγωγό, σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 της ίδιας ΚΔΠ,
- (β) έχει διασφαλιστεί κατά την υπογραφή της Συμφωνίας, η συμμετοχή του Αναδόχου σε αδειοδοτημένο «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ, σύμφωνα με την παράγραφο 9.1 (Κατάρτιση και Υπογραφή Συμφωνίας) του μέρους Α των Εγγράφων της Σύμβασης και τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(Ι)/2011 και
- (γ) για τη διαχείριση των ΑΕΚΚ έγινε κυρίως επαναχρησιμοποίηση στην πηγή,

είχαμε ζητήσει να μας σταλούν τα ακόλουθα :

- i. αντίγραφο αποδεικτικού στοιχείου για τη συμμετοχή του Αναδόχου σε αδειοδοτημένο «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ που προσκομίστηκε κατά την υπογραφή της Σύμβασης,
- ii. την άδειά του για τη διαχείριση αποβλήτων ή τη Δήλωση Άλλων Φορέων που υπέβαλε σύμφωνα με την παράγραφο 4.36.7 (Πληροφορία 7) του Μέρους Α του Τόμου Γ (Τεχνικές Προδιαγραφές) των Εγγράφων της Σύμβασης του Έργου και με βάση τον περί Αποβλήτων Νόμο Ν.185(Ι)/2011 και
- iii. το Σχέδιο Διαχείρισης ΑΕΚΚ που υπέβαλε ο Ανάδοχος σύμφωνα με την πιο πάνω παράγραφο των εγγράφων της Σύμβασης και τον Κανονισμό 7(1)(α) των περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (ΚΔΠ159/2011).

Το ΤΔΕ με την πιο πάνω επιστολή του ημερ. 25.11.2024, μας υπέβαλε τα πιο πάνω στοιχεία.

Συγκεκριμένα, μας υποβλήθηκε η συμμετοχή του Αναδόχου σε αδειοδοτημένο «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ και η σχετική Άδειά του για το έτος 2017 (Ν° 168/25/15) και η επιστολή του Αναδόχου ημερ. 18.5.2017 για υποβολή του ΣΔΑ στο ΤΔΕ.

Εντούτοις παρατηρήθηκε ότι, στο εν λόγω ΣΔΑ, όχι μόνο δεν αναφέρεται η διαχείριση των ΑΕΚΚ με κυρίως επαναχρησιμοποίηση στην πηγή, όπως ζητήθηκε, αλλά είναι κενό, εφόσον αναφέρει μόνο τα στοιχεία του Έργου και την καταγραφή των κωδικών των αποβλήτων, χωρίς να αναφέρει τον τρόπο διαχείρισής τους. Επιπλέον, δεν έχουν υποβληθεί αντίγραφα της πιο πάνω άδειας του Αναδόχου ή της συμμετοχής του σε «Συλλογικό Σύστημα» διαχείρισης ΑΕΚΚ για την υπόλοιπη διάρκεια υλοποίησης του Έργου.

- 3** Όσον αφορά στην επιβεβαίωση της διασφάλισης από το ΤΔΕ της συμμόρφωσης και υλοποίησης των σχετικών απορρεόντων υποχρεώσεων του Αναδόχου κατά την εκτέλεση του Έργου, κατόπιν της υποβολής των επιπρόσθετων στοιχείων από το ΤΔΕ και των στοιχείων που υποβλήθηκαν με προηγούμενη επιστολή του, δεν προκύπτουν περαιτέρω σχόλια/παρατηρήσεις.

Συγκεκριμένα, είχαμε ζητήσει όπως μας επιβεβαιωθεί ότι έχει διασφαλιστεί η συμμόρφωση και υλοποίηση των σχετικών απορρεόντων υποχρεώσεων του Αναδόχου κατά την εκτέλεση του Έργου, επισυνάπτοντας παράλληλα αποδεικτικά στοιχεία, πέραν των αποδείξεων για τη μεταφορά μέρους των ΑΕΚΚ σε αδειοδοτημένο χώρο, σε σχέση με τη διαχείρισή τους στην πηγή, όπως π.χ. σχετικές μελέτες και υποβολές/εγκρίσεις, εργαστηριακές δοκιμές των επεξεργασμένων υλικών, στοιχεία από το ημερολόγιο εργοταξίου για την επεξεργασία των αποβλήτων, κ.ά..

Το ΤΔΕ στην πιο πάνω επιστολή του επιβεβαιώνει ότι ο Ανάδοχος είχε τη δυνατότητα να διαχειρίζεται στερεά απόβλητα από ΑΕΚΚ, και επισύναψε αντίγραφα του ημερολογίου Εργοταξίου για την περίοδο 12.9.2017 - 16.11.2027, κατά την οποία διενεργείτο κοσκίνισμα/διαχωρισμός και ανάμιξη με δάνεια χώματα για επαναχρησιμοποίηση των ΑΕΚΚ στο Έργο ως υλικά επιχωματώσεων.

- 4** Όσον αφορά στην καταλληλότητα του υλικού που προέκυψε από τη διαχείριση των ΑΕΚΚ για ισοπέδωση παρακείμενου χώρου, κατόπιν της υποβολής των επιπρόσθετων στοιχείων από το ΤΔΕ και των στοιχείων που υποβλήθηκαν με προηγούμενη επιστολή του, δεν προκύπτουν περαιτέρω σχόλια/παρατηρήσεις.

Συγκεκριμένα, εφόσον όπως μας αναφέρθηκε από το ΤΔΕ, η διαχείριση σχετιζόταν, μεταξύ άλλων, και με την ισοπέδωση περιοχής για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης και πρόσβασης, είχαμε ζητήσει όπως μας σταλούν και οι σχετικοί εργαστηριακοί έλεγχοι που προέβη και υπέβαλε ο Ανάδοχος, π.χ. για την καταλληλότητα του υλικού και τη συμπίεσή του.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αναφορά του ΤΔΕ, παρατηρήσαμε ότι στην παράγραφο 4.36.7 (Πληροφορία 7), Μέρος Α, Τόμος Γ (Τεχνικές Προδιαγραφές) των εγγράφων της Σύμβασης του Έργου καθορίζεται ρητά ότι «*απαγορεύεται η χρησιμοποίηση σκυβάλων για επιχωματώσεις και ότι οι εργασίες επιχωμάτωσης θα πρέπει να εκτελούνται "όπως προνοείται στα έγγραφα"*».

Ως εκ τούτου ζητήσαμε όπως μας σταλεί η σχετική αλληλογραφία με τον Ανάδοχο, ή/και τους Μελετητές του Έργου, καθώς επίσης η σχετική οδηγία που του δόθηκε για αλλαγή του τρόπου επιχωμάτωσης.

Το ΤΔΕ μας υπέβαλε αποτελέσματα εργαστηριακών ποιοτικών ελέγχων για υλικά επιχωμάτωσης και ελέγχων βαθμού συμπίκνωσης υλικών επιχωμάτωσης.

Εντούτοις, δεν έχει υποβληθεί η σχετική αλληλογραφία με τον Ανάδοχο, ή/και τους Μελετητές του Έργου, καθώς επίσης η σχετική οδηγία που του δόθηκε για αλλαγή του τρόπου επιχωμάτωσης, εφόσον, όπως αναφέρεται από το ΤΔΕ στην πιο πάνω επιστολή του, δεν εκδόθηκε καμία αλλαγή για τον τρόπο που διενεργήθηκε η επιχωμάτωση, καθότι δεν καθοριζόταν στα έγγραφα διαγωνισμού συγκεκριμένη μεθοδολογία, πέραν των περιορισμών στον τύπο υλικού, στο πάχος στρώσεων και του βαθμού συμπίκνωσης, τα οποία σε κάθε περίπτωση τηρήθηκαν.

Υποβλήθηκε, εντούτοις, Πίνακας/Εντύπο έγκρισης του Συμβούλου Μηχανικού των εργαστηριακών αποτελεσμάτων των στρώσεων επιχωμάτωσης, ως μέρος των πιο πάνω ποιοτικών ελέγχων.

- 5** Τέλος, όσον αφορά στην τεκμηρίωση του ισοζυγίου των ΑΕΚΚ και του τρόπου διαχείρισής τους, όπως είχε αναφερθεί και στις πιο πάνω συναντήσεις με την ΣΕ στις 12.6.2025 και στη συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς στις 16.9.2024, ζητήσαμε από το ΤΔΕ να επιβεβαιώσει και να υποβάλει τεκμηρίωση του συνόλου της ποσότητας που απομακρύνθηκε από το εργοτάξιο, καθώς επίσης και από ποιον παραλήφθηκε, υποβάλλοντας σχετικό αποδεικτικό στοιχείο παραλαβής της ανάλογης ποσότητας που απομακρύνθηκε από το εργοτάξιο.

Συγκεκριμένα, είχαμε ζητήσει όπως, όσον αφορά στα απόβλητα που μεταφέρθηκαν σε παρακείμενο χώρο εκτός του εργοταξίου, εκτός από τη συναίνεση για την εναπόθεσή τους από τον Ιδιοκτήτη του/των τεμαχίου/τεμαχίων, μας αποσταλεί σχετικό αποδεικτικό στοιχείο παραλαβής της ανάλογης ποσότητας που απομακρύνθηκε από το εργοτάξιο.

Το ΤΔΕ με την πιο πάνω επιστολή του, υπέβαλε στην Υπηρεσία μας επιστολή από τον Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας προς το ΤΔΕ ημερ. 7.6.2017, με την οποία δηλώνει ότι δεν «φέρει ένσταση για μετακίνηση

χωμάτων από τις εργασίες που διεξάγονται στο Έργο, στο υπόλοιπο μέρος του τεμαχίου της με αρ. 10 Φ/Σχ. 28/53».

Σημειώνεται επίσης από το ΤΔΕ στην πιο πάνω επιστολή του, ότι δεν λήφθηκε άλλη ενημέρωση για τυχόν Συμφωνία μεταξύ Αναδόχου - Κοινοτικού Συμβουλίου σε σχέση με τη διαμόρφωση των εν λόγω χωμάτων.

Όσον αφορά στις ποσότητες των υλικών που μεταφέρθηκαν στο εν λόγω τεμάχιο και το συνολικό ισοζύγιο των ΑΕΚΚ, αυτά αναφέρονται στην προηγούμενη επιστολή του ΤΔΕ ημερ. 16.10.2023 .

Το ΤΔΕ σημειώνει επίσης στην ίδια επιστολή του, ότι πάνω από τις επιχωματώσεις, εκτός των ορίων εργοταξίου, έγινε επίστρωση ασφάλτου τύπου milling από την ΑΔΜ, μετά την παράδοση του Έργου.

Παράρτημα II.

Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου [N.113(I)/2002]. Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [N.20(I)/2014].

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικού Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [N.20(I)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο [N.38(I)/2014], ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης [άρθρα 7(1) και 8].

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος [N.113(I)/2002] παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα ΙΙΙ. Μεθοδολογία

Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες

που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος διενεργήθηκε κατόπιν υποβολής επώνυμης καταγγελίας στην Υπηρεσία μας σε σχέση με την παράνομη εναπόθεση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), κατά την εκτέλεση του Έργου ανέγερσης του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην κοινότητα Ευρύχου.

Ο έλεγχος αφορά στη διερεύνηση των ισχυρισμών της καταγγελίας και στον έλεγχο συμμόρφωσης με τις πρόνοιες των περί Διαχείρισης Αποβλήτων Νόμων και Κανονισμών 2011 - 2022.

Ο έλεγχος βασίστηκε σε επιτόπιο έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μας, καθώς και σε στοιχεία και σχόλια που μας υποβλήθηκαν από την ΑΑ στο πλαίσιο του ελέγχου και σχετικές συναντήσεις με τους εμπλεκόμενους Φορείς.

Τα ευρήματα του ελέγχου, καθώς επίσης και το προσχέδιο της παρούσας Έκθεσης, διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Ελεγχόμενο Φορέα (ΤΔΕ). Τα σχόλια και απόψεις του Ελεγχόμενου Φορέα ενσωματώνονται αυτούσια στην παρούσα Έκθεση.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς διεξαγωγής του παρόντος ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, κυρίως τα ακόλουθα:

- (α) Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος [Ν.20(Ι)/2014] και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- (β) Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος [Ν.38(Ι)/2014] και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- (γ) Ο περί των Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμος [Ν.158(Ι)/1999].
- (δ) Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύνταξης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2016 [Ν.73(Ι)/2016].
- (ε) Οι περί αποβλήτων Νόμοι και Κανονισμοί και οι εκάστοτε τροποποιήσεις τους [Ν.185(Ι)/2011, ΚΔΠ 159/2011 και ΚΔΠ 112/2023].

Παράρτημα IV. Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
1428 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακέλου: 05.28.001.013.003.010.008
Αρ. Τηλ.: 22806704 / 502
Αρ. Τηλεομ.: 22510456
Ηλεκτρ. Διεύθ.: director@pwd.mcw.gov.cy

4 Ιουλίου 2025

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

**Ανέγερση Νέου Κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου
Καταγγελίες για παράνομη εναπόθεση μπαζών/ απορριμάτων / σκουπιδιών/
αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια της επιστολής σας με αρ. φακ. 26.21.002.004 ημερομηνίας 30 Ιουνίου 2025, παραθέτουμε τα πιο κάτω σχόλια:

2. Κατά τα έτη 2018 -2020 ο Εργολάβος κατείχε ανανεωμένες άδειες Έγγραφής στο Συλλογικό Εναλλακτικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΕΣΔΑ), αντίγραφα των οποίων επισυνάπτονται για ενημέρωσή σας στο **Παράρτημα Α**.

3. Σε σχέση με τη διαπίστωση σας, για μη υποβολή αναθεωρημένου Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων από μέρος του Εργολάβου, αναφέρουμε ότι το εν λόγω έγγραφο εκ παραδρομής μπορεί να μην υποβλήθηκε αλλά μέσα από την ογκοδέστατη αλληλογραφία, πρακτικά και λεπτομερή ημερολόγια που τηρούνταν καθ'όλη τη διάρκεια του Έργου, αποδεικνύεται ότι οι εργασίες εκτελούνταν με έκδοση συναινέσεων, καθημερινή παρουσία εκπροσώπων της ΑΑ στο εργοτάξιο, και συστηματική επίβλεψη από μέρος των Συμβούλων Μελετητών. Σε κάθε περίπτωση κρίνουμε ότι το Έργο παρουσιάζει υψηλή ποιότητα κατασκευής και αυτό αποδεικνύεται από τους συστηματικούς και τεκμηριωμένους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του και τους οποίους έχετε στη διάθεσή σας.

4. Εμμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε διευκρινίσεις τυχόν χρειαστείτε.

Διευθυντής
Τμήματος Δημοσίων Έργων

Κοιν.: Γενική Διευθύντρια
Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
Αν. Διευθυντή Ελέγχου, ΥΜΕΕ

Παράρτημα V. Αυτούσιες σχετικές επιστολές από ΤΠ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.12.011.002.001

Αρ. Τηλ.: 22408932

E-mail:

27 Οκτωβρίου, 2025

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας

(Μέσω Αν.Γενικής Διευθύντριας Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος

Ανέγερση νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και 12ετή Συντήρηση - Αρ. Διαγωνισμού Α/19/2016 - Καταγγελία για παράνομη εναπόθεση μπάζων / απορριμμάτων / σκουπιδιών / αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο.

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και τις επιστολές σας με αρ. φακ. 26.12.003.004 και 26.21.002.004 και ημερ. 11/06/2025 και 21/07/2025 και 21/10/2025 πληροφορείστε ότι σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα:

- i. Ο Ανάδοχος εργολάβος συμμετείχε σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ). Πιο συγκεκριμένα, για τα έτη κατά τα οποία διήρκεσε η κατασκευή του νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου, ήταν εγγεγραμμένο μέλος στον Οργανισμό Ανακύκλωσης Κύπρου (ΟΑΚ).
- ii. Το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΣΔΑ) που υπέβαλε ο Ανάδοχος στο Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) για το έργο δεν ήταν επαρκώς συμπληρωμένο, γιατί δεν αναφέρονται αναλυτικά οι εκτιμώμενες ποσότητες των ΑΕΚΚ και των υπόλοιπων αποβλήτων που αναμενόταν να προκύψουν από το έργο, ούτε οι μέθοδοι διαχείρισης τους. Επίσης, μέσα στο ΣΔΑ δεν αναφέρονται ούτε οι αδειούχοι φορείς με τους οποίους θα συνεργαζόταν ο Ανάδοχος για την διαχείριση των αποβλήτων (π.χ. για συλλογή και μεταφορά τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης).
- iii. Σύμφωνα με τα στοιχεία από το ΤΔΕ που επισυνάπτονται στην επιστολή σας με ημερομηνία 11/06/2025, από το συνολικό ισοζύγιο ποσοτήτων που προέκυψαν από τις χηματοουργικές εργασίες, παρέμειναν 6.547 m³ ως υπόλοιπο εκκαφέντων. Από αυτή την ποσότητα, τα 6.384 m³ χρησιμοποιήθηκαν για την επιχωμάτωση παρακείμενων χώρων.
- iv. Ο Ανάδοχος είχε το δικαίωμα να επαναχρησιμοποιήσει ΑΕΚΚ για επιχωματώσεις μόνο εντός του εργοταξίου και όχι να τα τοποθετήσει σε παρακείμενους χώρους όπως το τεμάχιο της Σχολικής Εφορίας Σολέας, ακόμη κι αν είχε τη σύμφωνη γνώμη του Προέδρου και των μελών της.

- ν. Σύμφωνα με το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης (ΤΓΕ), μετά από διεξαγωγή γεωλογικής έρευνας στον χώρο του έργου πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών, διαπιστώθηκε ότι προϋπήρχαν επιχωματωμένα απόβλητα (μπάζα).
2. Σε συνέχεια του ελέγχου των στοιχείων που υποβλήθηκαν, το Τμήμα Περιβάλλοντος επέδωσε στις 27/10/2025 σχετική επιστολή στον Ανάδοχο και του επέβαλε πρόστιμο δύο χιλιάδων ευρώ (€2.000) κατά παράβαση των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Αντίστοιχα, απέστειλε και σχετική επιστολή στις 27/10/2025 προς το Τμήμα Δημοσίων Έργων επισημαίνοντας τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τους πιο πάνω Νόμους.
3. Λόγω της επίστρωσης ασφάλτου κατά την λειτουργία του έργου στον χώρο και της ύπαρξης επιχωματωμένων αποβλήτων από το παρελθόν, υπάρχει δυσκολία στην απομάκρυνση των αποβλήτων που τοποθετήθηκαν πριν και κατά την κατασκευή του έργου και συνεπώς δεν είναι δυνατή η απομάκρυνση των αποβλήτων που τοποθετήθηκαν και η αποκατάσταση του χώρου.
4. Σχετικά με τα παρόμοια περιστατικά που αναφέρονται στην επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος με ημερομηνία 08/11/2023 και αφορούν κρατικά έργα, δεν χρειάστηκε να γίνουν οποιοσδήποτε περαιτέρω ενέργειες μέχρι στιγμής.
5. Το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ήδη προχωρήσει σε ενημερωτικές ημερίδες σχετικά με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που αφορούν θέματα διαχείρισης Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ) και αρχικοί παραγωγοί ΑΚΚ έχουν ήδη τύχει εκπαίδευσης για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται στα εργοτάξια τους. Επιπρόσθετα, βρισκόμαστε σε τακτική επαφή με τα Συλλογικά Συστήματα Διαχείρισης ΑΚΚ ενημερώνοντας τους σχετικά με τις υποχρεώσεις των εργολάβων σε θέματα διαχείρισης ΑΚΚ.
6. Η εισήγηση σας για ετοιμασία σύντομου Οδηγού Διαχείρισης ΑΚΚ προς τους διαχειριστές Δημοσίων Συμβάσεων έχει ληφθεί υπόψη και θα τροχοδρομηθεί η έκδοση αντίστοιχων κατευθυντήριων οδηγιών για διευκόλυνση των διαχειριστών.
7. Είμαστε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινήσεις.

Διευθυντής

Κοιν. - Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας (att.gen@law.gov.cy)

- Αν. Διευθυντή Ελέγχου Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων (doc@mcw.gov.cy)

- Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων (info@pwd.mcw.gov.cy)

- Τ.Α.Ε. Μόρφου (taemorphou@police.gov.cy)

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 02.12.011.002.001

Αρ. Τηλ.: 22866244

E-mail:

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

27 Οκτωβρίου, 2025

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: info@pwd.mcw.gov.cy

Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων

Οι περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 μέχρι 2022 και Κανονισμοί Κ.Δ.Π. 112/2023

Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ)

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και σε συνέχεια επιστολής της Ελεγκτικής Υπηρεσίας με αρ.φακ. 26.12.003.004, και 26.21.002.004 και ημερομηνίας 11/06/2025 η οποία σας έχει κοινοποιηθεί και αφορά την διερεύνηση καταγγελίας για παράνομη εναπόθεση αποβλήτων κατά την ανέγερση του νέου κτηρίου της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου καθώς και την εισήγηση τους για ετοιμασία σχετικού οδηγού προς τους διαχειριστές δημοσίων συμβάσεων σε σχέση με την διαχείριση των ΑΚΚ στο πλαίσιο υλοποίησης διαγωνισμών δημοσίων έργων πληροφορείστε τα εξής:

2. Στο πλαίσιο της βελτίωσης του Νομικού Πλαισίου και της αποτελεσματικότερης εφαρμογής της νομοθεσίας σχετικά με την Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις και για επίτευξη των στόχων ανακύκλωσης που απαιτούνται σύμφωνα με την σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία, έχουν εγκριθεί από την Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμοί του 2023 (Κ.Δ.Π. 112/2023) και έχουν δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα του Κράτους στις 13 Απριλίου 2023 με άμεση εφαρμογή.

3. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Περιβάλλοντος έχει ετοιμάσει για διευκόλυνση των Αναθετουσών Αρχών σχετικούς όρους που μπορούν να τεθούν κατά την προκήρυξη διαγωνισμών που αφορούν Τεχνικά ή Οικοδομικά Έργα ώστε να εφαρμοστούν οι πρόνοιες της νομοθεσίας. Συνεπώς, παρακαλείστε όπως τροποποιήσετε τους αντίστοιχους όρους των εγγράφων προσφορών σας σύμφωνα με το **Παράρτημα** το οποίο επισυνάπτεται.

για Διευθυντή

Παράρτημα

Όροι για Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ) κατά την προκήρυξη διαγωνισμών που αφορούν Τεχνικά ή Οικοδομικά Έργα.

Κατά τη διαχείριση των Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των Περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2022 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 112/2023 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους, για την ορθολογική διαχείριση με στόχο την κατά δυνατό μεγαλύτερη ποσοστιαία επίτευξη ανακύκλωσης τουλάχιστον 70% των ΑΚΚ (κατά βάρος).

Σχετικοί όροι που μπορούν να τεθούν κατά τη προκήρυξη διαγωνισμών που αφορούν Τεχνικά ή Οικοδομικά Έργα

1. Διαχείριση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ)

Υποχρεώσεις Ιδιοκτήτη έργου

- α. Ο Ιδιοκτήτης του έργου διασφαλίζει ότι ο μελετητής έχει εκτιμήσει και υπολογίσει τις ποσότητες και τα είδη των αποβλήτων κατά το στάδιο της μελέτης του έργου [Κανονισμός 5(1)(α)].
- β. Ο Ιδιοκτήτης του έργου διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου, παρακολουθεί και προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να εφαρμοστεί το σχέδιο διαχείρισης των ΑΚΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 6, και τον ενημερώνει γραπτώς [Κανονισμός 5(1)(β)(i)].
- γ. Ο Ιδιοκτήτης του έργου διασφαλίζει ότι ο επιβλέπων μηχανικός με την ολοκλήρωση του έργου, πιστοποιεί την ορθή διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ και ενημερώνει με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 253/2023), το Ατομικό ή Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση [Κανονισμός 5(1)(β)(ii)].
- δ. Ο Ιδιοκτήτης του έργου διασφαλίζει [Κανονισμός 5(1)(γ)] ότι στις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης ενσωματώνονται:
  - i. οι όροι και οι απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου, ως αυτές διαμορφώθηκαν κατά το στάδιο της μελέτης του έργου.
  - ii. το δελτίο ποσοτήτων της κοστολόγησης της διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ και
  - iii. δήλωση ότι το σχετικό ποσό για τη διαχείριση των παραγόμενων ΑΚΚ καταβάλλεται, αφού προηγουμένως έχει πιστοποιηθεί από τον επιβλέποντα μηχανικό η ορθή διαχείριση των ΑΚΚ, ο οποίος επιβεβαιώνει παράλληλα και τα στοιχεία που παρέχονται από το Συλλογικό ή το Ατομικό, Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβανομένων των υλικών που έχουν επαναχρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ του έργου.
- ε. Ο Ιδιοκτήτης του έργου σε περίπτωση κατά την οποία μεταβιβάσει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ στον εργολήπτη, με σχετική σύμβαση που συνάπτει με αυτόν, διασφαλίζει ότι [Κανονισμός 5(2)(α) και (β)]:
  - i. ο εργολήπτης που αναλαμβάνει την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ είναι εγγεγραμμένος σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ και
  - ii. κοστολογεί τη μεταβίβαση της ευθύνης διαχείρισης των ΑΚΚ.
- στ. Ο Ιδιοκτήτης του έργου σε περίπτωση κατά την οποία αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη διαχείρισης των ΑΚΚ, αναλαμβάνει, επιπροσθέτως και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 6 για το παραγωγό ΑΚΚ¹ [Κανονισμός 5(3)].

¹ Εργολήπτης έργου.

Υποχρεώσεις Εργολήπτη έργου

- ζ. Ο Εργολήπτης να αποστέλλει το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της εκτέλεσης των εργασιών του έργου, γραπτή γνωστοποίηση έναρξης των εργασιών αυτού, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 214/2023) στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί και να την κοινοποιεί παράλληλα στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος [Κανονισμός 6(1)(α)].
- η. Ο Εργολήπτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου, ετοιμάζει και υποβάλλει στο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ στο οποίο συμμετέχει ή στο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ που διατηρεί και λειτουργεί, σχέδιο διαχείρισης ΑΚΚ, με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 252/2023), για την ορθότητα του οποίου έχει την πλήρη ευθύνη [Κανονισμός 6(1)(β)].
- θ. Ο Εργολήπτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου συνάπτει συμφωνία με αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης ΑΚΚ για παραλαβή και διαχείριση των αποβλήτων του [Κανονισμός 6(1)(β)(ν)].
- ι. Ο Εργολήπτης διατηρεί στο εργοτάξιο αντίγραφο του επικαιροποιημένου σχεδίου διαχείρισης των ΑΚΚ, το οποίο υποβλήθηκε στο Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ, το οποίο φέρει τη σφραγίδα του συστήματος και την ημερομηνία υποβολής του [Κανονισμός 6(1)(γ)].
- ια. Ο Εργολήπτης οργανώνει ή συμμετέχει σε Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ ή διατηρεί και λειτουργεί Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης ΑΚΚ [Κανονισμός 6 (3)] και καταβάλλει το σχετικό τέλος εγγραφής και συμμετοχής.
- ιβ. Ο Εργολήπτης χρησιμοποιεί κατά προτεραιότητα τα υλικά που έχουν ετοιμαστεί για επαναχρησιμοποίηση και τα ανακυκλωμένα υλικά στο έργο, τα οποία πληρούν τις σχετικές ευρωπαϊκές τεχνικές προδιαγραφές και τις σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας [Κανονισμός 6(1)(ε)].
- ιγ. Ο Εργολήπτης στην περίπτωση που εκτιμάται ότι σε έργο κατεδάφισης θα παραχθούν ΑΚΚ συνολικής ανάμεικτης μη συμπίεσμνης ποσότητας κατ' όγκο μεγαλύτερης των τριακοσίων κυβικών μέτρων (300 m³), χρησιμοποιεί τις βέλτιστες τεχνικές για την επιλεκτική κατεδάφιση, ώστε να απομακρυνθούν και να τύχουν ασφαλούς χειρισμού οι επικίνδυνες ουσίες, όπως αμιαντούχα απόβλητα, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, λαμπτήρες, και να διευκολυνθούν η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση υψηλής ποιότητας με την επιλεκτική αφαίρεση υλικών τουλάχιστον του ξύλου, των ανόργανων κλασμάτων, όπως σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα, καθώς και των μετάλλων, του γυαλιού, των πλαστικών και του γύψου, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (3Α) του άρθρου 13 του Νόμου [Κανονισμός 6(4)].
- ιδ. Ο Εργολήπτης στην περίπτωση κατά την οποία ο όγκος των ΑΚΚ που εκτιμάται ότι θα παραχθεί υπερβαίνει τα τριακόσια κυβικά μέτρα (300 m³), διενεργείται στο εργοτάξιο χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το ξύλο, για τα ανόργανα κλάσματα (σκυρόδεμα, τούβλα, πλακάκια, κεραμικά και πέτρα), για τα μέταλλα, για το γυαλί, για τα πλαστικά και για το γύψο [Κανονισμός 6(1)(β)(iv)].
- ιε. Ο Εργολήπτης μπορεί να επεξεργάζεται στο χώρο εργοταξίου στον οποίο γίνεται προσωρινή αποθήκευση αποβλήτων, μη επικίνδυνα ΑΚΚ με κωδικούς 17 01 01, 17 01 02, 17 01 03, 17 01 07, 17 03 02, 17 05 04 και 17 05 06, με τη χρήση σπαστήρα, κόσκινου ή μηχανήματος άλεσης ασφάλτου μόνο σε περίπτωση κατά την οποία φορέας διαχείρισης είναι κάτοχος πιστοποιητικού καταχώρισης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων για επεξεργασία στο χώρο παραγωγής των αποβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Νόμου και νοουμένου ότι η εν λόγω επεξεργασία αφορά αποκλειστικά τα απόβλητα του έργου για το οποίο λειτουργεί το εργοτάξιο. [Κανονισμός 7(1)].

ιστ. Ο Εργολήπτης σε περίπτωση κατά την οποία ο χώρος εργοταξίου χωροθετείται εκτός του χώρου στον οποίο εκτελείται το έργο ή σε περίπτωση κατά την οποία συνορεύει με τον χώρο στον οποίο εκτελείται το έργο, μπορεί να εξασφάλιση έγκριση του χώρου εργοταξίου από την αρμόδια αρχή τοπικής διοίκησης με σχετικό έντυπο (ΚΔΠ 215/2023). Νοείται ότι, ο χώρος εργοταξίου δεν δύναται να βρίσκεται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου ή της κοινότητας στον οποίο εκτελείται το έργο [Κανονισμός 7(2)].

ιζ. Ο Εργολήπτης μπορεί να διαχειριστεί ο ίδιος απόβλητα μόνο αν κατέχει Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Κατόχους Πιστοποιητικού για τη συλλογή και μεταφορά των ρευμάτων αποβλήτων που θα προκύψουν από το έργο, οι οποίοι θα τα μεταφέρουν σε αδειοδοτημένες μονάδες επεξεργασίας ΑΚΚ. Κατά την παράδοση των Αποβλήτων στην Εγκατάσταση ο Φορέας Διαχείρισης της εγκατάστασης των αποβλήτων υπογράφει το Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης. Ο μεταφορέας παραδίδει το ροζ στέλεχος σε αυτόν και στη συνέχεια ο Φορέας Διαχείρισης έχει την ευθύνη να επιστρέψει πλήρως συμπληρωμένο και υπογραμμένο αντίγραφο του Εντύπου, στον Παραγωγό του αποβλήτου εντός τριών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής τους.

ιη. Ο Εργολήπτης να διασφαλίζει την μεταφορά των παραγομένων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση σύμφωνα με τον όρο (θ).

ιβ. Σε περίπτωση που τα παραγόμενα χρώματα και πέτρες δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και:

- i. πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση ΑΚΚ κατόχους Πιστοποιητικού, καταχωρημένους στο μητρώο Διαχειριστών Αποβλήτων για Συλλογή-Μεταφορά.
- ii. Εναλλακτικά τα παραγόμενα ΑΚΚ (συμπεριλαμβανομένων και των καθαρών χρωμάτων που δεν προέρχονται από ρυπασμένες περιοχές και δεν περιέχουν επικίνδυνες ουσίες) μπορούν να αξιολογούνται από διαπιστευμένο εργαστήριο και εφόσον τηρούν το Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο CYS EN 13242:2002+A1:2007 ή τηρούν το περί του Καθορισμού των Επίπεδων των Βασικών Απαιτήσεων Ορισμένων Προϊόντων Δομικών Κατασκευών Διάταγμα του 2011 (ΚΔΠ 164/2011) και φέρουν έγγραφα Δήλωσης Επιδόσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συγκεκριμένη χρήση που καθορίζεται στο πρότυπο και δεν θεωρούνται απόβλητα.

Για την ορθή εφαρμογή το πιο πάνω καλούνται οι άμεσα εμπλεκόμενοι (Ιδιοκτήτης έργου ή/και Εργολήπτης) να αποστέλλονται στις αρμόδιες αρχές (Τεχνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών) για περισσότερες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίσουν την καταλληλότητα των προϊόντων τους, σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία. Σημειώνεται ότι οι κάτοχοι Κινητού Σπαστήρα κατά την επεξεργασία των ΑΚΚ, ή/και καθαρών χρωμάτων έχουν υποχρέωση να εκδίδουν σήμανση CE σύμφωνα με το άρθρο 4 («...ο κατασκευαστής καταρτίζει δήλωση απόδοσης όταν το εν λόγω προϊόν διατίθεται στην αγορά») του Κανονισμού 305/2011/ΕΕ από την στιγμή που υπάρχουν Εθνικές διατάξεις και δεν μπορεί να παρεκκλίνει εφαρμόζοντας το άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού.

κ. Ο Εργολήπτης να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα.

Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Επιβλέποντα Μηχανικό του έργου για την πιστοποίηση της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων ΑΚΚ, σύμφωνα με τον κανονισμό 5(1)(β)(ii) ή όποτε του ζητηθούν.

2. Διαχείριση Αμιαντούχων Υλικών

- α. Οι εργασίες συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων να εκτελούνται από κάτοχο έγκυρου Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που να περιλαμβάνει κωδικούς αποβλήτων που προκύπτουν από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις ή άλλες δραστηριότητες και που εμπίπτουν στην Κατηγορία Αποβλήτων 1706 για «Μονωτικά Υλικά και Υλικά Δομικών Κατασκευών που περιέχουν Αμιάντο», με βάση το περί Αποβλήτων (Κατάλογος Αποβλήτων) Διάταγμα του 2020.
- β. Ο Παραγωγός/Εργολήπτης να εξασφαλίσει συμφωνία συνεργασίας καθ'όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών, με αδειοδοτημένη εγκατάσταση αξιοποίησης ή διάθεσης των αμιαντούχων υλικών πριν την έναρξή του έργου την οποία θα κοινοποιήσει στον Ιδιοκτήτη του έργου και στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος πριν την έναρξη των εργασιών του.
- γ. Σύμφωνα με το περί Αποβλήτων (Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων) Διάταγμα του 2020 (Κ.Δ.Π. 312/2020), κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι παραγωγός ή/και κάτοχος επικινδύνων αποβλήτων υποχρεούνται όπως εγγραφεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ) για όλες τις δραστηριότητες τους και να δηλώνει τα στοιχεία για τη διαχείριση αποβλήτων του ηλεκτρονικά, μέχρι την 31^η Μαρτίου κάθε έτους, για το προηγούμενο έτος.
- δ. Σε περίπτωση που ο Εργολήπτης θα προχωρήσει σε μεταφορά και διάθεση των υλικών που περιέχουν αμιάντο σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις του εξωτερικού τότε να εξασφαλιστεί εκ των προτέρων Έγκριση από τον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος και να ακολουθήσει τις απαιτούμενες πρόνοιες της Σύμβασης της Βασιλείας και των Ευρωπαϊκών Κανονισμών 1013/2006/ΕΚ και 1418/2007/ΕΚ, σχετικά με τη διασυνοριακή μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Οκτώβριος 2025

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.12.011.002.001

Αρ. Τηλ.: 22408932

E-mail:

18 Νοεμβρίου, 2025

Με τηλεμοιότυπο: cao@audit.gov.cy**Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας****Ανέγερση νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου με τη μέθοδο Μελέτη, Κατασκευή και 12ετή Συντήρηση - Αρ. Διαγωνισμού Α/19/2016 - Καταγγελία για παράνομη εναπόθεση μπάζων / απορριμμάτων / σκουπιδιών / αποβλήτων σε παρακείμενο χώρο.**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα συνέχεια του ηλεκτρονικού μηνύματός σας ημερομηνίας 30/10/2025 και αναφορικά με τις διευκρινίσεις που ζητήθηκαν, παραθέτονται τα εξής:

1. Τα μη επικίνδυνα απόβλητα από εκσκαφές (ΑΕΚΚ) μπορούν να χρησιμοποιούνται για επίχωση, δηλαδή για σκοπούς αποκατάστασης σε χώρους όπου έχουν πραγματοποιηθεί εκσκαφές ή για λόγους μηχανικής στην αρχιτεκτονική του τοπίου, με τις εξής προϋποθέσεις:
  - i. Η χρήση τους περιορίζεται στην ποσότητα που είναι αυστηρά αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών.
  - ii. Τα απόβλητα πρέπει να είναι κατάλληλα για τους σκοπούς αυτούς και να υποκαθιστούν μη απόβλητα υλικά.
  - iii. Για τον αποχαρκτηρισμό των αποβλήτων εκσκαφής από απόβλητα, ο κάτοχός τους πρέπει να εξασφαλίσει Σήμανση CE για δομικά υλικά, σύμφωνα με τον περί Δομικών Προϊόντων Νόμο (Ν.130(Ι)/2013), ο οποίος εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών.
  - iv. Για την τοποθέτηση χώματος σε οποιοδήποτε τεμάχιο απαιτείται πρώτα η εξασφάλιση άδειας από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Η Αναθέτουσα Αρχή (ΤΔΕ) είχε την ευθύνη να ελέγξει την επάρκεια του ΣΔΑ και τη συμμόρφωση του Αναδόχου με τη σύμβαση. Το Τμήμα Περιβάλλοντος περιορίζεται στην εποπτεία εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και δεν διενεργεί προληπτικό έλεγχο επί των ΣΔΑ.

2. Σχετικά με την επιβολή εξώδικης ρύθμισης οι σχετικές επιστολές του Τμήματος Περιβάλλοντος προς τον Ανάδοχο και το ΤΔΕ ημερομηνίας 27/10/2025, σας επισυνάπτονται. Το ύψος του προστίμου καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- i. Το έργο ολοκληρώθηκε το 2019, πριν την τροποποίηση του άρθρου 50 του Νόμου περί Αποβλήτων με το Ν.104(I)/2021. Στην περίοδο αυτή, το μέγιστο ποσό εξώδικης ρύθμισης δεν μπορούσε να υπερβαίνει τις 4.000 ευρώ.
  - ii. Η ποσότητα και το είδος των αποβλήτων ήταν μη επικίνδυνα ΑΕΚΚ, χωρίς πρόκληση ρύπανσης ή κινδύνου για τη δημόσια υγεία.
  - iii. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους 2.000 ευρώ, ανάλογο με τη σοβαρότητα του αδικήματος. Σημειώνεται ότι το εξώδικο εξοφλήθηκε στις 7/11/2025.
3. Αναφορικά με το θέμα αποκατάστασης του χώρου και εργαστηριακών ελέγχων και λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του ΤΔΕ σχετικά με την καταλληλότητα του υλικού για χρήση ως χώρος στάθμευσης, το Τμήμα Περιβάλλοντος θεωρεί ότι δεν απαιτείται απομάκρυνση των ΑΕΚΚ και αποκατάσταση του χώρου.
4. Τέλος το Τμήμα Περιβάλλοντος θεωρεί ότι έχει ολοκληρώσει τις ενέργειες που του αναλογούν επί του θέματος.

Στη διάθεση σας για τυχόν πρόσθετες διευκρινίσεις.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 02.12.011.002.001

Αρ. Τηλ.: 22866244

E-mail:

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

27 Οκτωβρίου, 2025

Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:

Διευθυντή εταιρείας

Οι περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 μέχρι 2024

**Απόρριψη αποβλήτων κατά την ανέγερση νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην
Ευρύχου**

Επιστολή Συμμόρφωσης

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και να σας πληροφορήσω ότι μετά από επιθεώρηση που διενήργησαν Επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος στις 14.12.2022, στον χώρο όπου κατά το παρελθόν έγινε η ανέγερση του νέου κτηρίου Αστυνομικής Διεύθυνσης Μόρφου στην Ευρύχου από την εταιρεία σας, διαπιστώθηκε η εκ μέρους σας απόρριψη και επιχωμάτωση Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ) σε τεμάχιο που ανήκει στη Σχολική Εφορία Σολέας, κατά παράβαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

2. Το πιο πάνω κρίνεται ως ιδιαίτερα σοβαρό και για το λόγο αυτό σας επιδίδεται εξώδικη ρύθμιση ύψους €2.000 (δύο χιλιάδων ευρώ), κατά παράβαση του άρθρου 15(1)(γ) των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022, αφού ως αρχικός παραγωγός αποβλήτων δεν αναθέσατε μέσω διακανονισμού την ανάκτηση ή διάθεση των Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (ΑΚΚ) που προέκυψαν από εργοτάξιο σας σε αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων, την οποία καλείστε να εξοφλήσετε εντός 14 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της. Το εν λόγω εξώδικο καλείστε όπως το παραλάβετε από το Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας του Τμήματος Περιβάλλοντος (Λεύκωνος 1, Λευκωσία, 5^{ος} όροφος) το συντομότερο δυνατό. Η πληρωμή του ποσού που αναγράφεται στην εξώδικη ρύθμιση, μπορεί να γίνει στην ιστοσελίδα του Τμήματος μέσω JCC PAYMENT SYSTEMS (<https://eia.moa.gov.cy/public/exodika.html>).

3. Όλα τα πιο πάνω αποτελούν υποχρέωσή σας και παρακαλώ όπως συμμορφωθείτε. Σε αντίθετη περίπτωση, θα εφαρμοστούν οι πρόνοιες που προβλέπονται στη Νομοθεσία, οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και ετοιμασία Έκθεσης Γεγονότων στο Γενικό Εισαγγελία για τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον σας.

Με εκτίμηση,

για Διευθυντή

Κοιν.: - Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων (info@pwd.mcw.gov.cy)

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία | Τ.Θ. 27658, 2432 Λευκωσία
Αρ. Φαξ: 22774945 Ιστοσελίδα: <http://www.moa.gov.cy/environment>